

Poštmina plačana v gotovini.

CVETJE

z vrto^v sv. Frančiška

Letnik LVII – Oktober 1940 – Številka 10.

Vsebinska 10. št. Zaznamoval si ga, o Gospod! 289. — Sv. Frančišek - luč v temi 290. — Krščanska družina 293. — Praznik našega svetega očeta Frančiška 294. — Komunistem ni nevaren? 299. — Sv. Frančišek nas uči... 300. — Kraljica angelska 302. — Pozabljena stoletnica 303. — Baraga, apostol treznosti 304. — Sestanek voditeljev III. reda na Brezjah 306. — Jakobov Jezušček ali Čudež svetega Antona II. 307. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 309. — Frančiškova mladina 309. in 310. — Zveza velikih klar v Ljubljani leta 1939/40. 310. — S. Marija Celina od Darovanja 311. — Ob 100-letnici rojstva ustanoviteljice FMM m. Marije od Trpljenja 314. — Razgled po svetu 316. — Pax et bonum 318. — Zahvala 313.

Celoletna naročnina »Cvetja« za leto 1940

Za Jugoslavijo 15 din; za Italijo 10 lir; za Nemčijo 1.50 m.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič, O. F. M. prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek, O. F. M. — Uredništvo in upravnništvo »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. — številka ček. računa za Jugoslavijo: 11.495.

Natisnila frančiškanska tiskarna, Rocno, p. št. Vid nad Ljubljano (P. B. Markelj).

Rimsko serafinski koledar za leto 1940

O k t o b e r

1	T	Čm.	B. Janez in Nikolaj sp.	17	Č		S. Marjeta Alacoque dev.
2	S	PO.	S. Angeli varuhi	18	P		S. Luka evangelist
3	Č		S. Terezija D. J., Vig. S. Fr.	19	S	PO.	S. Peter Alkantarski sp.
4	P	VO. PO.	S. N. O. Frančišek ust. 3 r.				
5	S	Čm.	B. Felicija d., S. Placid m.	20	N		23. pobink. (misijon.) ned.
6	N	PO.	21. pobinkošna nedelja	21	P	Čm.	S. Janez Kancij sp.
7	P		S. Marija-Franč. d., Bruno	22	T	(PO.)	B. Jakob šk., Hilar., Uršula
8	T		Kraljica presv. rožn. venca	23	S		Od dneva, (Posveč cerkva)
9	S	Čm.	S. Birgita vd.	24	Č		B. Jožefina d. in muč.
10	Č	PO.	S. Dionizij in tov. muč.	25	P	Čm.	S. Rafael nadangel
11	P	PO.	S. Danijel in t. m., Franc B.	26	S	PO.	B. Baltazar sp., s. Krizant
12	S	PO.	Materinstvo B. M. D., Osm.				B. Bonaventura sp.
13	N		S. Serafin sp.	27	N	PO.	24. pobinkošna nedelja
14	P		22. pobinkošna nedelja	28	P		Kristus Kralj
15	T		S. Edvard kralj	29	T	Čm.	S. Simon in Juda Tadej ap.
16	S	Čm.	S. Kalist I. pap. in muč.	30	S	PO.	Od dneva, (Osmina P. C.)
			S. Terezija Avilska dev.	31	Č		B. Angel Akr. sp.
			S. Hedviča vd.				B. Krištof in Tomaž sp.

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek.
Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

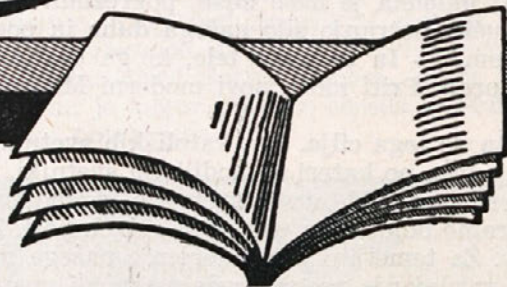
Obrestuje hranilne vloge najugodnejše

*

Novo in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi 5%

CVETJE

Letnik LVII
Ljubljana

1940-X.
Oktober

Zaznamoval si ga, o Gospod!

(Se moli ali poje vsaki petek.)

*Sijaj nebeški zablesti,
glej, nova zvezda nam miglja,
Frančišek, naš očak, žari,
ko znamenja mu Seraf da:*

*Deležne Kristovih so Ran
roke, noge in prsna stran,
saj nosil križa blagi lik
v dejanju, v srcu je svetnik.*

V. Zaznamoval si, Gospod, svojega
služabnika Frančiška.

O. Z znamenji našega odrešenja.

Molimo.

Gospod Jezus Kristus, ki si na telesu našega svetega očeta Frančiška obnovil znamenja Svojega trpljenja, da bi naša srca vnel z ognjem svoje ljubezni, ko je svet postajal hladen: dodeli milostno, da bomo po njegovem zasluženju in priprošnjah križ stanovitno nosili in prinašali vreden sad pokore. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.

Sv. Frančišek — luč v temi

Drevo spoznanja se je na svetu bohotno razcvelo in dozorelo v strupen sad. Snov, ki jo je človek usužnjil, je razpredla nevidne mreže in se strašno maščevala: uklenila je naše misli, pogreznila naše želje v mlako laži in brezupa, zrušila notranjo silo našega duha in postavila zlato tele v češčenje milijonom. — In to zlato tele, ki ga častijo tisoči in tisoči, se mora zrušiti v prah. Priti mora novi moderni Mojzes in ga poteptati z nogami!

Dve poti vodita do tega cilja. Pot katoliških svetnikov in pot komunistov. Pot v evangeliju, po kateri so hodili vsi svetniki, zahteva uboštvo v duhu in ne pot revolucije. V tem je svetovno - zgodovinski pomen sedanjne ure: Mi se moramo odločiti za eno od teh dveh poti. Za pot svetnikov ali pot boljševikov. Za temeljito preusmerjenje našega mišljenja napram denarju ali pa za razdejanje vsega družabnega ali gospodarskega reda.

Mi smo proti boljševiški poti; torej moramo biti za katoliško. To je, da imenujemo iz trume svetnikov eno ime, pot sv. Frančiška. Naj ne stoji zaman ta sijajna človeška osebnost pred modernim svetom, ki se pripravlja, da se v orjaškem boju med kapitalizmom in komunizmom razmesari. Sv. Frančišek, ki je iz ljubezni do Kristusa in človeštva postal ubog, je svetla luč z neba v viharji, temni noči. Je Frančišek antikapitalistični svetnik, ker je s svojim krščanskim pojmovanjem o denarju nastavljal sekiro na korenino mamonizma; je pa tudi antikomunistični svetnik, ker je s svojim krščanskim pojmovanjem nastavljal sekiro na korenine revoluciji.

Adam Smith, oče modernega liberalizma, je stopil na goro kapitalističnih blagrov, odprl svoja usta in govoril: »Blagor posedujočim, zakaj njihovo je zemeljsko kraljestvo! Blagor pohlepni, zakaj ti bodo deželo posedli! Blagor tostranskim ljudem, zakaj ti bodo našli paradiz na zemlji! Blagor njim, ki priznavajo pravice močnejšega, ker prišteti bodo k gornjim desetisočim! Blagor njim, ki imajo!« Tako pravi Smith. Ne po besedi, pač pa po duhu.

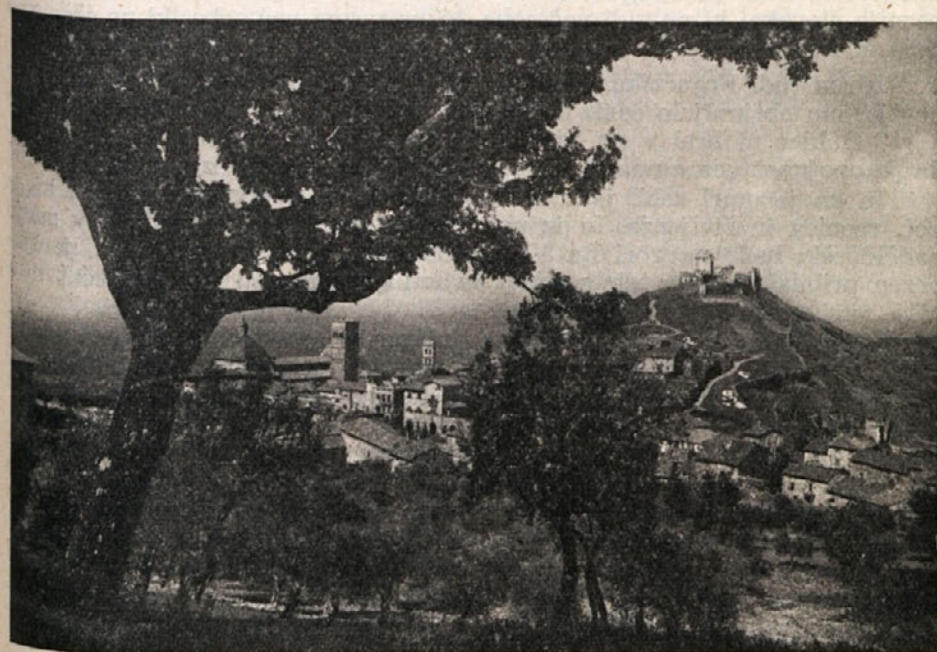
Sv. Frančišek pa napoveduje popolno nasprotje Adamu Smithu. Zato ker gradi Frančišek srečo narodov na omalovaževanju bogastva. On kliče s svojim Učenikom: Blagor ubogim v duhu! Blagor krotkim! Blagor žalostnim! Blagor usmiljenim! Blagor miroljubnim! Blagor preganjanim! Blaginja naroda ne sloni na bogastvu narodov. Kristus govori še jasneje, kakor ni nikdar govoril kak komunist: Gorje vam bogatinom, zakaj dobili ste svojo tolažbo. Gorje vam, kateri ste zdaj nasičeni, zakaj stradali boste. Gorje vam, kateri se zdaj smejete, zakaj žalovali in jokali boste. Gorje, kadar bodo vsi ljudje o vas lepo govorili! Bogastvo narodov more postati nesreča narodov! In evangelij ne pretirava, ko govori, da je lažje iti velblodu skozi šivankino uho, kakor pa priti bogatinu v božje kraljestvo. Zakaj, tako govori On, ki ne pretirava — Kristus, večna resnica!

Tu se moramo mi preusmeriti, mi moderni! In ako ne bodo tega dosegli svetniki s svojim zgledom, potem bodo dosegli to komunisti s tem, da bodo s silo razbili malika mamona. Poglejmo sv. Frančiška, kako gleda on na bogastvo, kako rešuje on to tako perečo in danes edino vprašanje.

Sv. Frančišek je imel eno vseobvladajočo idejo, katera ga je vsega prežela, idejo končnega cilja, idejo večnosti, idejo o Bogu. Frančišek je

bil mož neizprosne konsekventne logike. On uporablja vse, v kolikor vodi k cilju in se odreče vsemu, v kolikor ga odvrča od cilja. On stoji zato z brezpogojno duhovno neodvisnostjo nasproti vsem stvarjem, ki stopijo med njega in končni cilj. Zato je notranje popolnoma neodvisen tudi nasproti denarju. Frančišek je ubog v duhu.

V njem je posebljeno evangelijsko uboštvo. Uboštvo denarne mošnje, uboštvo, ki gleda ven iz ubitih šip na oknu in raztrganih čevljev, samo še ne zadostuje. Tudi pod beraškimi capami — more biti sreče naravnost blazno ljubeznijo in silnim koprnenjem po denarju. Tudi brezposelni more klečati pred zlatim teletom, kakor bi bil njegov edini Bog. Uboštvo v duhu, je kakor pove že beseda v »duhu« nekaj religioznega, nekaj globoko notranjega.

Mesto Assisi z baziliko sv. Frančiška

Sv. Frančišek, najsvobodnejši človek na zemlji, se more zato z veselimi srcem in nasmehom na ustnih odreči, ako je treba, vsemu zavoljo Boga, zavoljo končnega cilja, zavoljo trpečega človeštva. Tisoč let je minilo in še več, odkar se je žrtev na Golgoti dopolnila. Kača pa ni mirovala. Miliijoni in miliijoni ljudi so slišali besedo božjo, jo sprejeli, jo živeli. A ne vsi v vsem. Pod videzom krščanstva se je mnogokje razbohotilo suženjstvo greha. In satan je mamil in vabil: »Kristusov jarem ni sladek in njegovo breme ni lahko! Zakaj in čemu trpljenje? Živi in uživaj!« In je zvalil in je zmamil, da je greh okužil človeštvo tako, da poslušajoč niso slišali in gledajoč ne videli.

In Bog je poslal novega srednika. V Assisiju, novem Nazaretu, se je porodil človeštvu drugi Kristus. Človek, umrjoč kot mi, trpeč kot mi: kri naše krvi, meso našega mesa.

Po prvih zablodah in omamah je Frančišek šel, odprl sv. pismo in bral: »Ako hočeš popoln biti, pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih, potem pridi in hodi za menoj!«

Ni le bral besedi in se na njih le opajal: iz Duha je umel, izvršil jih vse, dobesedno, do zadnje črke. In začel je rasti v otroka božjega: vrgel je raz sebe vse, kar ga je težilo in mu oviralo pot. Vse, vse je razdal, da je dobil vse in je šel za Njim . . .

V zaničevanju samega sebe je zdrobil svoj lastni jaz, svojo lastno osebnost, ki ji mi malikujemo. Odtrgal se je od vsega: od očeta in od matere, od brata in prijateljev, od bogastva in slave, od časti in razkošnega življenja. Gol in sam je stopil na cesto, da s svojo brezmejno ljubeznijo prekvasi otopelo dušo vseh ljudi: bogatih in ubogih, srečnih in trpečih, zdravih in obnemoglih.

Ni učil iz knjige. Iz življenja svojega, iz del svojih je oznanjal božje kraljestvo, zato je zmagal. In z enim samim orožjem: ljubeznijo, z ljubeznijo človeka, ki ne vidi več sebe, ki ne pozna več sebe, ki ne išče več sebe, marveč sočloveka in samo njega.

Ali ni tudi Frančiška mamilo življenje? Ali ga ni klicalo z vso opojnostjo, mu obljubljalo časti in slave v viteštvu? Ali mu ni blodilo mlade krvi? Dokler ni bral v sv. pismu, da je življenje eno samo v Kristusu, da je opojnost ena sama: v križu, da je vitez nad vitezi — vitez božji!

In ko je umrl sebi, je zaživel potisočerto življenje v Njem, ki je pot, resnica in življenje. In iz polnega ponižanja se je povzpел v zarjo nadčloveške luči: na gori La Verna, na sveti gori spremenjenja, je ljubezen pribila njegovo telo na križ in mu vžgala v živo meso pečat najvišje skrivnosti.

V bridki, nepopisni sladkosti te ljubezni je asiški ubožec goreče objel Boga in zazrl zadnjo skrivnost, doumel zadnje spoznanje: v eno samo luč se je zlilo življenje in smrt, telo in duša, ljudje in živali, studenci in gore, drevesa in biljke, roža in sad.

Sedemsto let se je izteklo, odkar je izzvenela na umirajočih ustnah sv. Frančiška sončna pesem, odkar je v njegovih napol slepih očeh ugasnila zarja umbriškega večera in je srce božjega svetnika dogorelo od ljubezni, ves svet objemajoči.

Naš čas se je v blaznem pogonu za hip okrenil, le za hip, in ugledal daleč za seboj podobo moža, ki nam je danes več nego sladek spomin, vse več nego uteha, moža pesnika, v katerem je vesoljstvo zapelo najvišjo in najglobljo pesem zmagoslavja v občestvu Duha: »Hvaljen bodi. Gospod . . .«

Pred skoraj 100 leti je pisal Don Cortés kraljici Mariji Kristini: »Danes morejo samo še svetniki rešiti narode.« To velja za sedanji čas še prav posebno. Danes potrebujemo ljudi, ki mislijo o denarju in bogastvu kakor sveti Frančišek, ki je bil tako bogat v svojem uboštvu.

Zato nazaj h krščanskemu pojmovanju o denarju po Frančiškovih stopinjah! Blagor ubogim v duhu! Blagor njim, ki imajo duha sv. Frančiška!

To je tista velika človeška slabost, da pač dobro poznam svoje pravice, ne pa tudi dolžnosti. (Sv. Frančišek Sal.)

Previdnost je skrbna mati, ki bolje ve, kaj je za vas dobro, kot vi sami. (Sv. Frančišek Sal.)

Nikoli ne poslušam nobene pridige, da bi se kaj novega ne naučil. (Sv. Frančišek Sal.)

Kar ni Bog, je ali nič ali pa še slabše kot nič. (Sv. Franč. Sal.)

Kdor pri spornih vprašanjih mirno kri ohrani, je zrel za oltar. (Sv. Frančišek Sal.)

Krščanska družina

Oče in mati.

Kako različne spomine budita ti dve imeni otrokom, katerim je lastna borba za življenje že pobelila glave. Tistim, ki so imeli dobre starše, kateri so jih za borbo življenja lepo vzgojili, jim je spomin nanje hvaležen, sladak in svetel. Morda jih je usoda zanesla kdo ve kam v hladno tujino. A spomin na dobre starše jih spremlja tudi preko morij. Samo na hišico očetovo in na kraljico mater v njej jih spomni, pa bodo drugače morda nekam trdi, postali mehki kot otroci. Jezik se jim bo razvezal, toliko lepega ti bodo vedeli povedati o njih in življenju ob njih. Če jih še imajo, vsaj enega, ti bodo na koncu dejali: Rad bi jih še enkrat videl! Ako jih nimajo več, jim morda solze zaiskre v očeh, ko pristavijo: Bog jim daje dobro!

Onim pa, ki so imeli zanikrne starše, kateri so jih slabo pripravili za boj življenja in jih morda po pravici dolže, da so oni največ krivi, ker jih je življenje strlo, z grenkostjo, morda celo z gnevom mislijo nanje. Kolikokrat se zgodi, da kdo, ki ga je zgrabila roka pravice, pred sodiščem, ko mu izprašujejo vest, prostodušno izjavi: Kaj pa hočete od takega boljšega pričakovati. Očeta sem imel pijanca. Mati nas je še pohvalila, če smo odkod kaj prinesli, o čemer je vedela, da ni bilo darovano. Prepir in kletev med obema je bila naša vsakdanja hrana in molitev. V cerkev že zaradi tega nismo hodili, ker smo bili vsi raztrgani, sicer nas pa vsaj doma ni nihče k temu priganjal, še manj pa dobre zglede dajal. Kdo naj od takega necepljenega divjaka pričakuje debelih hrusk ali jabolk.

Oče in mati! Menim, da vaju ni treba spraševati, v kakem spominu bi vidva rada živela pri svojih otrocih. Predobro vem, da jim želita ostati v trajnem, hvaležnem spominu. Prav tako dobro pa vem tudi, da če to hočeta, morata očetovsko-materinsko skrbeti ne le za njihove želodce in tudi ne samo za njihove glave, ampak in pred vsem za njihova srca. Kajti vsak človeški otrok, tedaj tudi vajin, hoče biti pred vsem srečen. Srečen pa ne bo s polnim želodcem, ne s polno glavo, ampak pred vsem s polnim srcem. Polna pa bodo otroška srca le, če bo Bog njih vladar in oni njegovi zvesti, ljubeči služabniki. Brez Boga je in ostane vsako srce prazno, nemirno in nesrečno. In kako naj bo tako srce hvaležno tistemu, ki mu je Boga ukradel oz. ga mu ni dal, kot je bila njegova dolžnost.

Oče in mati! Verjamem, da so zdaj vajini otroci kar zadovoljni, če skrbita za njihove telesne potrebe in morda še za večjo duševno izobrazbo, kakor sta je bila sama deležna, da si bodo lažje kruh služili kajpada, tedaj zopet samo kruh. Da tak rekrut še ni usposobljen za uspešno borbo življenja, tega oni zaenkrat še ne vedo. Zato so vama hvaležni za tisto, kar jim dasta. A pride čas, ko se jim bodo oči odprle, ko se bodo znašli sredi bojnega meteža pa tako slabo oboroženi. Kajti pridejo trenutki, za vsakega prej ali slej pridejo, ko se človeku tostransko življenje zdi vredno življenja samo v luči onstranskega — v Bogu. Takrat bodo strti in pomandrani zdihovali: Ata, mama, zakaj nam nista tega povedala, zakaj nas nista na to pripravila? Zakaj sta toliko skrbela za naš želodec, za našo glavo, srce sta nam pa tako prazno pustila? Viharji premetavajo ladjico našega življenja, ker nima sidra — Boga.

O, marsikateri oče in mati bi se še v grobu obrnila, ko bi videla, kako viharji življenja njune otroke premetavajo sem in tja, kako drug za drugim zginjajo v njegovih umazanih valovih, a preden zginejo jim v grob zakličejo: Vidva, v prvi vrsti, vidva sta kriva da je z nami tako! Naši zemski in nadzemski sreči nista dala prave podlage. In to, kar sta vidva zamudila, ni mogel nihče več popraviti in nadomestiti. Je imel prav tisti, ki je dejal, da je vzgoja otroka dovršena tako rekoč že v materinem naročju. Kar se pozneje doseže pri njem, je le razvoj domače vzgoje v otroških letih. Če sta pa oče in mati zanemarila gredice src svojih otrok, kot sta jih vidva, in jo celo z ljuljko posejala, pač ne more drugega pognati kot ljuljka. In kako naj imajo taki otroci svoje starše v hvaležnem spominu?

Oče in mati! Kajne v takem spominu bi pač ne hotela živeti pri svojih otrocih. Pa bosta, če se ne bosta zavedala glavne dolžnosti človeških, kaj šele krščanskih staršev, da vama je Bog otroke zato dal, da bi jih predvsem zanj vzgojila in tako časno in večno osrečila. Oče in mati postati ni težka stvar. Tudi na noge jih spraviti ni kaka umetnost. To znajo tudi živalski 'starši' neredko celo z večjo 'požrtvovalnostjo' kot človeški. Učeni protestant, a bolj katoliškega kot protestantskega mišljenja, dr. F. Foerster, je nekega dečka vprašal, kak poklic si namerava izbrati. Pa se mu odreže, da hoče postati oče. K temu pripominja dr. Foerster: »Najbrž je mislil, da je to edini poklic, za katerega ni treba ne delati, ne študirati, niti h kakim skušnjam hoditi. Natakne se zlat prstan, reče »Hočem«, potem se gre na ženitovanjsko potovanje, kjer se nastani v hotelu, kupi spalni plašč in še eno fajfo zraven — tako se postane oče.

Da, tako se postane modern oče po vzoru onih po gozdovih in hlevih, ne pa po vzoru človeškega očeta in človeške matere, še manj pa po vzoru krščanskega očeta in krščanske matere. Potem se pa taki človeški starši, ki imajo v gozdovih in hlevih svoje vzore, še čudijo, če njihovi otroci ne poznajo hvaležnosti. Saj vendar vidijo, da ko živalski mladiči enkrat toliko odrastejo, da se sami lahko hranijo, svojih staršev sploh več ne poznajo. Če si hočeta vidva, krščanski oče in krščanska mati, v srcih svojih otrok postaviti trajnejši spominek, morata svoje otroke tudi krščansko vzgajati. To je pa naravnost božanska umetnost.

BIERBAUM — Fr. BRUNO:

Praznik našega svetega očeta Frančiška

(4. oktober)

Žal se moramo zaradi pomanjkanja prostora omejiti in popisati življenje našega slavnega redovnega ustanovitelja v nekaj vrsticah. Svetu ga je podarila leta 1182. bogata trgovska družina v Assisiju, biseru Umbrije. Skrivnosten tujec je oznanjeval njegovo rojstvo in svetnikov življenski poklic z geslom: »Mir in vse dobro!« Milost božja je spremljala svetega Frančiška Asiškega pri vsakem koraku. Ljubezen do ubožcev, viteško mišljenje in krasen značaj so ga obvarovali pred okuženjem v lahkomišelnem in plitvem okolju, v katerem je živel kot »kralj mladine«. Ko je bil eno leto zaprt v Perugii (beri Perudži) in ko je nato težko zbolel, je šele prav spoznal ničevost vsakega zemeljskega veselja. Nato mu je Najvišji v skrivnostni prikazni razodel, naj postane vitez

križanega Kralja. V neki drugi prikazni je svetnik zagledal gospo Revščino, ki je prosila za njegovo roko. Najhujšo preizkušnjo pa mu je pripravila Previdnost božja takrat, ko je srečal strahotno spačenega gobavca. Francišek se je že hotel obrniti, pa se je premagal in poljubil razjedena lica ubovega gobavca. — Ko se je odločil za novo življenje, se je moral posloviti še od sveta. Tudi pri tem mu je pomagala Previdnost božja. V cerkvi sv.

Damijana je zaslišal s križa glas: »Francišek, pojdi in popravi mojo hišo!« Ne da bi slutil, da mora postati duhovni obnovitelj že preveč posvetne Cerkve, je začel obnavljati cerkvico pri svetem Damijanu. In da bi brž dobil sredstev za obnovo, je prodal balo blaga iz trgovine svojega očeta. Zaradi tega dobromišljenega dejanja je bil tepen, zaprt in končno še razdedinjen. Francišek je

vse voljno pretrpel, se vsemu odpovedal in postal od tedaj naprej poslušni sin nebeškega Očeta. Bil je rešen vseh vezi, ki so ga še vezale s svetom, in veselo je hodil po poljih in gozdovih, prepeval in vriskal kot pravi »igrc ljubega Boga« in »glasnik velikega Kralja«. V ubožni puščavniški obleki je nato popravil cerkev svetega Petra in pocijunksko kapelo, zraven pa še skrbel za svoje ljubljence, za gobavce. 24.

februarja leta 1209. je med mašo v Porcijunkuli slišal evangelij o blaženem pomanjkanju prvih Jezusovih učencev. Hotel je tudi sam dobesedno tako živeti, odvrigel je vse, kar se mu je zdelo preveč, in praznoval duhovno poroko z gospo Revščino. Franciščanski red je bil ustanovljen! Zase in za svoje tovariše je po svetem pismu napisal vodilo in ga dal 16. aprila istega leta potrditi v Rimu po papežu Inocenciju III. Franciščansko gibanje je zgrabilo vse sloje ljudstva. Leta 1212. je bil ustanovljen red klaris in leta 1221. spokorni tretji red za svetne ljudi. Vse je hodilo za svetnikom, še celo brezpametni svet. Francišek je moral pridigati, prvič izza časov v raju, živalim v gozdu in pticam v zraku! Vse ljudi je imel za brate in sestre v Kristusu in vsem je mir oznanjeval. Septembra leta 1224. je Bog na gori Alverni svojega ljubljenca zaznamoval s slavnimi ranami svoje križane ljubezni. Hude boleznii so mu nato prerezale poslednje vezi, ki so ga še priklepale na časnost, in ob prvih večernicah 4. oktobra je kot bogata žetev odšel v nebeško žitnico, popol-

noma po Frančiškovo: vesel in pevajoč. Še zadnjič so mu morali zapeti njegovo priljubljeno Sončno pesem. Še enkrat je moralo vse, prav vse hvaliti Gospoda.

Najprej svetli vir čiste in nedolžne luči:

*Hvaljen bodi, Gospod, in s Tabo vse Tvoje stvari,
najbolj sonce, naš gospod brat,
ki daje nam dan in z njim nam svetiš,
in je lepo in žareče s svitom velikim —
Tebe, Najvišji, predstavlja.*

*Hvaljen bodi, Gospod, po sestri luni in zvezdah,
ki si jih gori na nebu naredil
svetle in drage in lepe.*

Nato veter in oblaki, ustvarjalci vremena:

*Hvaljen bodi, Gospod po bratu vetru in zraku
in po oblačnem in jasnem vsakem vremenu,
ki z njimi svojim stvarjem življenje ohranjaš.*

Sedaj zopet voda in ogenj:

*Hvaljen bodi, Gospod, po vodi, naši sestrici,
ki nam koristi močno
in je ponižna in ljubka in čista.*

*Hvaljen, Gospod, po ognju, dragem nam bratu,
ki z njim razsvetljuješ nam noč,
in on je lep in prijeten, močen in silen.*

Tudi darežljiva mati zemlja mora pomagati:

*Hvaljen, Gospod, po naši sestri materi zemlji,
ki nas hrani in nam gospodinji
in daje mnogotere sadove in pisane cvetke in trate.*

Seveda ne smejo manjkati Frančiškovi ljubljenci človeški otroci:

*Hvaljen, Gospod, po teh, ki odpuščajo iz ljubezni do Tebe,
in slabotni težave prenašajo,
ki blaženi trpijo v upanju,
da jim boš Ti, Najvišji, podelil plačilo.*

Zdravnik naznani svetniku, da bo kmalu umrl. Brž mora tudi sestra smrt slaviti Gospoda:

*Hvaljen, Gospod, po naši sestri smrti telesni,
ki ji človek nobeden ulti ne more.*

*Gorje mu, kateri umrje v smrtni pregrehi!
Srečen, ki Tvojo presveto voljo izpolni! —
ne bo ga zadela druge smrti poguba.*

Še zadnji prijem in strune: v mogočnih akordih naj vse slavi Gospoda:

*Hvalite mojega Gospoda vse stvari
poveljučujte ga in se mu zahvaljujte
in v veliki ponižnosti Njemu služite!**

To je bila Frančiškova labodja pesem, obenem pa odmev in vsebina njegovega življenja. Njegovo življenje je bilo, da povemo z besedami očeta Felderja, »ena sama, nepretrgana sončna pesem, tako mikavna in tako pevnna, da še danes, po sedemsto letih, omamlja in ozdravlja ubogi in žalostni svet«. —

Duha Asiškega serafa nam kaže tudi njegova poslednja volja. Ta svojska oporoka se po najnovejših raziskavanjih glasi takole:

* Prevedel dr. Gregorij Pečjak v Knjigi o življenju, str. 143.

Franciškov poklic

Takole je Bog dal meni, bratu Francišku, da sem se začel pokoriti: Dokler sem živel še v grehih, mi je bilo zelo zoprno, če sem videl go-bavce; toda Gospod me je privedel mednje in sem jim sočutno stregel. Ko sem pa odšel od njih, mi je to, kar se mi je poprej zdelo zoprno, postalo duši in telesu prijetno. In malo časa za tem sem zapustil svet.

Franciškova vera v cerkvah

V cerkvah mi je Gospod dal toliko vero, da sem preprosto molil in dejal: »Molim Te, Gospod Jezus Kristus, tukaj in po vseh Tvojih cerkvah, ki so po vsem svetu, in Te hvalimo, ker si s Svojim svetim križem svet odrešil!«

Franciškovo zaupanje v duhovnike

Dalje mi je Gospod podelil in mi še daje toliko vero v mašnike, ki žive po zapovedih svete rimske Cerkve, da bi se zaradi njihove posvetitve vedno zatekal k njim, čeprav bi me preganjali.

Franciškovo spoštovanje do duhovnikov

In če bi imel toliko modrost kakor Salomon in bi prišel k ubožnim svetnim duhovnikom, ne bi v župnijah, ki jih upravljajo, pridigoval zoper njihovo voljo. — Spoštoval, ljubil in častil bom vedno vse take, in druge duhovnike kot svoje gospodarje. Tudi nočem videti njihovih napak, ker vidim v njih Sina božjega in ker so moji gospodarji.

Franciškovo spoštovanje do presvetega Zakramenta

To delam zaradi tega, ker ne vidim na tem svetu nič telesnega od Najvišjega Sina božjega, razen njegovega presvetega Telesa in Krvi, kar oni prejemaajo in kar samo oni drugim dele. Želim, da bi te presvete Skrivnosti nad vse častili, spoštovali in na najlepših krajih spravljali.

Franciškovo češčenje presvetega imena božjega

In če bi na kakršnem koli nespodobnem kraju našel pisane svete besede in presveta imena, bi jih pobral; zato prosim, pobirajte in shranjujte jih na dostojnem kraju.

Franciškovo spoštovanje do bogoznancev

Častiti in spoštovati moramo vse bogoznance in oznanjevalce presvete besede božje, saj nam dajejo duha in življenje.

Franciškovo zaupanje v vodilo

In ko mi je Bog pripeljal brate, mi ni nihče povedal, kaj naj storim. Sam Najvišji mi je namreč razodel, naj živim po zapovedih svetega evangelija. V kratkih in preprostih besedah sem torej dal zapisati ta pravila in gospod papež so mi jih potrdili. In tisti, ki so k nam prihajali, da bi živeli tako življenje, so razdelili med ubožce vse, kar so imeli, in se zadovoljili z eno samo, zunaj in znotraj zakrpano haljo, s pasom in hlačami. Več nismo hoteli imeti.

Franciškovo zaupanje v molitev in delo

Mi kleriki smo molili oficij kakor drugi kleriki; laiki pa so molili očenaše. In prav radi smo imeli ubožne in zapuščene cerkve. Učenosti ni bilo v nas in vsem smo bili pokorni. — S svojimi rokami sem delal

in bom še delal. In prav odločno zahtevam, da naj vsi drugi bratje opravljajo kako pošteno delo. Tisti, ki niso izurjeni, naj se naučijo, pa ne zaradi želje po plačilu, ampak zaradi dobrega zgleda in da se ne polenijo.

Franciškov zaupanje v Previdnost božjo

Če pa ne prejmemo plačila za delo, tedaj si poiščimo mizo, ki jo je pogrnil Gospod: prosimo miloščine od hiše do hiše.

Franciškov zaupanje v duha miru in ubošstva

Gospod mi je razodel, naj se takole pozdravljamo: »Mir Gospodov bodi s teboj!« — In bratje naj gledajo, da ne bodo na noben način sprejeli cerkva ali bivališč ali česa drugega, kar bi jim ljudje sezidali, če niso v skladu s svetim uboštvom, saj smo v vodilu obljubili, da bomo v njih prebivali vedno le kot tužci in popotniki.

Franciškov zaupanje v božjo pomoč

V imenu svete pokorščine pa prepovedujem vsem bratom, naj že bodo kjer koli, da ne smejo ne sami ne po kaki drugi osebi prositi v rimski kuriji za kako svoboščinsko listino glede cerkva ali drugih krajev, glede pridiganja ali glede osebnege preganjanja; če jih kje ne sprejmejo, naj beže v drugo deželo delat pokoro z blagoslovom božjim.

Franciškova gorečnost za pokorščino

Natanko hočem slušati generalnega ministra tega reda in tistega gvardijana, ki mi ga bo po svoji volji dodelil. In tako hočem biti ujet v njegovih rokah, da ne bom mogel nikamor iti in nič storiti brez njegovega dovoljenja, zakaj on je moj gospodar.

Franciškov katoliški duh

Čeprav sem preprost in nezvedén, vendar hočem vedno imeti poleg sebe klerika, ki bi z menoj molil po vodilu predpisani oficij. Prav tako so vsi drugi bratje dolžni slušati svojega gvardijana in moliti predpisani oficij. Če bi se pa našli kje taki, ki bi ne molili predpisanega oficija in bi hoteli uvesti kako novotarijo ali bi ne bili katoličani, tedaj morajo drugi bratje v imenu pokorščine izročiti takega brata, kjer koli ga dobijo, predstojniku tistega kraja, kjer so ga dobili. In predstojnik ga mora v imenu svete pokorščine kot ujetnika skrbno varovati noč in dan tako, da se ne bo mogel izmuzniti iz njegovih rok, dokler ga osebno ne izroči svojemu provincialu. In v imenu pokorščine je sveta dolžnost slehernega provinciala, da ga bo po takih bratih, ki ga bodo kot ujetnika noč in dan stražili, odvede pred ostijskega kardinala, ki je gospodar, varuh in sodnik vsega reda.

Franciškova gorečnost za oporoko

In brate naj nikar ne porečejo: »To je drugo vodilo!« Zakaj to je le opomin, svarilo in izpodbuda in tudi moja oporoka, ki jo zapuščam jaz, vaš najmanjši brat Francišek, vam, svojim blagoslovljenim bratom, da bomo bolj katoliško živeli po vodilu, ki smo ga Gospodu obljubili spolnjevati. — V imenu pokorščine tudi zapovedujem generalu, vsem provincialom in predstojnikom, da naj tem besedam nič ne dodajo in nič ne okrnejo. In poleg vodila naj imajo tudi to pisanje vedno pri sebi. Kadar bero pri zborovanjih vodilo, naj bero še te besede. In vsem mojim

bratom, klerikom in laikom, pod pokorščino strogo prepovedujem, naj ne razlagajo vodila in teh besed, češ: »To je treba tako razumeti!« Zakaj kakor mi je Gospod podelil, da sem preposto povedal in napisal vodilo in te besede, tako jih tudi vi preprosto in brez razlaganja razumevajte ter v sveti delavnosti spolnajte do konca.

Franciškov blagoslov

In kdor koli bo to spolnjeval, naj bo v nebesih napolnjen z blagoslovom najvišjega nebeškega Očeta, na zemlji pa z blagoslovom njegovega ljubljenelega Sina in Svetega Duha Tolažnika in vseh nebeških moči in vseh svetnikov. In jaz, brat Francišek, vaš najmanjši služabnik, vam, kolikor le morem, zunaj in znotraj potrdim ta presveti blagoslov. Amen.

Cerkvena molitev

Molimo. Po zasluženju našega svetega očeta Franciška poveljučješ, o Bog, svojo Cerkev z novim redom; nam, ki ga posnemamo, pa podeli, da bomo zemeljsko zaničevali in se vedno nebeških darov veselili. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

P. ANASTAZ:

Komunizem ni nevaren?

(Konec.)

»Da, skušajo se vtihotapiti celo v katoliške in verske organizacije.

Tu in tam, ne da bi kaj popustili od svojih zmot, katoličane vabijo na sodelovanje, časih na humanitarnem, časih na karitativnem polju, in predlagajo časih stvari, ki so v popolnem skladu s krščanskim mišljenjem in nauki Cerkve.

Drugod celo hinavsko zatrjujejo, da bo komunizem v krajih, ki so bolj globoko verni ali na višji stopnji kulture, nastopal na milejše načine, da bo pustil vsem svobodo verovati v Boga ali kakor koli misliti o verskih rečeh. So celo nekateri, ki mislijo, ker je boljševizem v sovjetski Rusiji zadnji čas nekoliko izpremenil zakone, da bo komunizem sploh opustil boj proti Bogu.«

Zakaj je komunizem tako nasproten veri in zlasti katoliški veri? Odgovor je kratek: Zato, ker je komunizem materialističen. O materializmu je bilo pa že pisano v Cvetju.

Slovenec je 31. julija poročal, kakšna navodila je dal sovjetski komisar (minister) za narodno prosveto učiteljem. V tem navodilu najprej ugotavlja, da je po večini šol brezverska propaganda preveč površna. Toži, da se učitelji zadosti ne poslužujejo velikih možnosti, katere jim nudi zgodovina, biologija in astronomija ter druge prirodoslovne znanosti, da bi se v učencih in učenkah izoblikovala materialistična miselnost in se pokazalo nazadnjaštvo vsake vere.

Enak odgovor daje tudi papež Pij XI. v svojih okrožnicah. Nauk, ki ga širijo dandanes komunisti, časih pod vabljivim in zapeljivim videzom, sloni na nauku materializma, kakor ga je učil Marx. Karel Marx (1818—1883) je bil po krvi jud, po krstu protestant, po mišljenju materialist, po hotenju socialist. Marx je učil materializem, to je, da ni

ne Boga, ne posmrtnega življenja, ne umrljive duše, ne večnih verskih in nravnih resnic, ampak da je vse samo snov in snovno dogajanje ali pa gola posledica snovnega dogajanja. Bog, odgovornost, pravičnost, pravo in pravice, nravno dobro in nravno zlo, to so same izmišljenine. Izmišlili pa so si jih bogatini in mogočnjaki, da bi laglje držali ljudi v pokorščini in sužnosti.

Med vsemi zli naše dobe, poudarja papež Pij XI., je najbolj nevaren komunizem, ki trga vse vezi božjih in človeških zakonov in bojuje strahšen boj zoper Boga samega, seveda, ker dobro ve, če se mu posreči iztrgati iz src vero in nravnost, da ne bo na njegovem pohodu nobene resne ovire. Tudi nekdanj so bili na svetu brezbožniki, a posamič posamezni, sedaj pa sega brezboštvo med ljudstvo, v šole, v gledališča, v kino, v radio. Ob tem komunizem zlorabi sedanjo gospodarsko bedo in dolži pri ljudstvu Boga in vero, da sta kriva te bede. Brez števila ljudi pa tem izmišljajem verjame in se družijo s komunisti v boju zoper Boga in Cerkev, da zoper vsako vero.

Komu bomo torej verjeli? Papežu ali komunistom, Bogu ali satanu, veri ali brezverskim modroslovcem?

Sv. Avguštin nas v svojih 'Izpovedih' opominja, naj ljubimo Boga (Conf. X, 6):

»Gospod, presunil si moje srce s svojo besedo in vzljubil sem te. Pa tudi nebesa in zemlja, glej, in vse, kar je na njih, mi od vsepovsod kliče, naj te ljubim, in ne neha klicati vsem, tako da so neopravičljivi, kateri te ne ljubijo.

A kaj je, kar ljubim, ko ljubim tebe, moj Bog?

Vprašal sem zemljo, pa je rekla: Jaz nisem tvoj Bog. In kar koli je na njej, mi je isto izjavilo.

Vprašal sem morje in njegove globine in plazilce med živalmi, ki le-ondi žive, in odvrnili so mi: Anaximenes se moti; jaz nisem Bog.

Vprašal sem nébes in sonce, mesec in zvezde. Tudi mi nismo Bog, ki ga iščeš, so odgovorili.

Pa sem rekel vsemu, kar stoji zunaj okoli vrat mojega mesa (= telesa): Povejte mi o mojem Bogu, ki pravite, da vi niste, povejte mi kaj o njem. In zaklicalo je z močnim glasom: ON NAS JE USTVARIL.«

F. Z.:

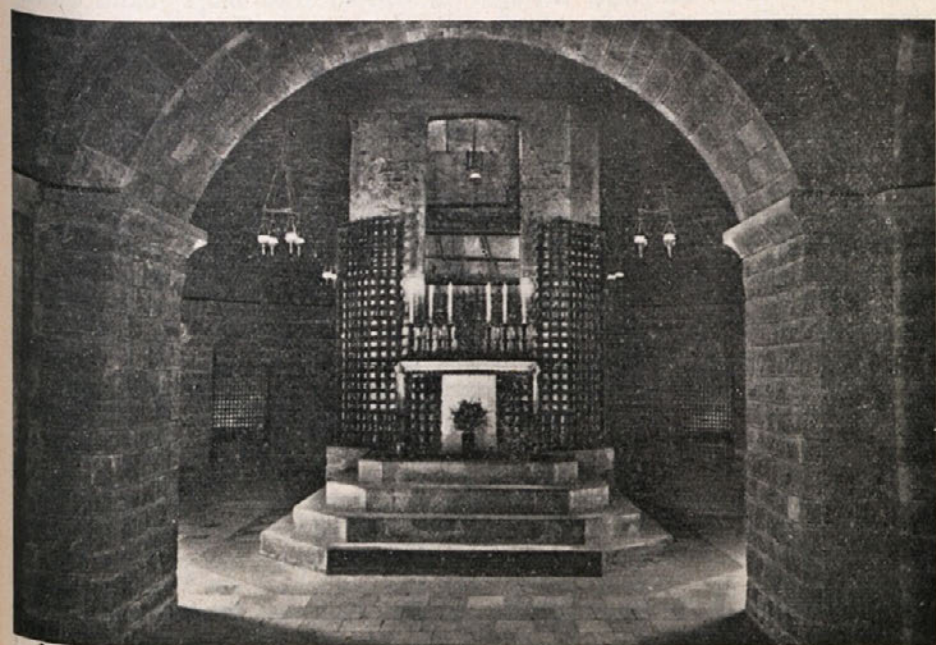
Sv. Francišek nas uči ...

Svetega Franciška občudujemo že nad 700 let. Njegov vpliv na življenje sodobnikov in poznejših rodov je bil in je tako velik, da tega niti zgodovinarji ne morejo prezreti, saj je bil prav v času, ko se zdi, da se vse ruši in podira, postavljen kot zaščitnik KA na svetilnik, da sveti vsem, ki tavaajo v temi in smrtni senci.

Zakaj sv. Francišek ni zastarel? Zakaj je bil postavljen za zaščitnika KA, čeprav je preteklo že 700 let, odkar se je poslovil od svojih bratov in sester in šel v večno veselje? Na njem je nekaj, kar ga dela vsem prikupljivega, obenem pa vsakega, ki količkaj pozna njegovo gorečnost za čast božjo in zveličanje duš, nagiba in mu vzbuja željo, da bi ga v tem sam posnemal.

Zelo prikupljivega dela sv. Franciška njegova ljubezen do stvarstva. Ljubil je umbrijske griče, strmel je nad lepoto cvetlic, jih božal in se z njimi pogovarjal, v senci umbrijskega drevja je s sobrati prepeval

slavo Bogu; zahvaljeval je Gospoda za sonce, ki je njegov odsev, in za sestro luno in zvezde, ki so vse čiste in ljubke svetile, ko je sklonjen klečal pred Gospodom in molil: »Moj Bog in moje vse.« Tudi na ptičke ni pozabil, učil jih je prepevati slavo Gospodu. Ljubil je sv. Frančišek naravo, a ta njegova ljubezen ni prešla v panteistično oboževanje, kar se večkrat zgodi sanjavin občudovalcem prirodnih lepot. Frančišek je vedel, da je vse to le delo božje ljubezni, ki nam nudi toliko dobrot. Danes pa hočejo človeka iztrgati iz narave, hočejo vso naravo tako rekoč usužnjiti, ker zmožnosti in sile, ki jih je prejela od Stvarnika,

Grob našega sv. očeta Frančiška

uporablja v tiste namene, za katere niso bile ustvarjene. Ali ni to atentat na naravo? Da, a uničen bo atentator sam. Sv. Frančišek pa nas s svojo ljubeznijo do prirodnih lepot in s pravim razmerjem, ki ga je zavzel do stvarstva, uči uporabljati naravne sile in zmožnosti v namen, za katerega so bile ustvarjene.

Še bolj kot narava je človek odsvit Boga. Saj je ustvarjen po božji podobi, je otrok božji. Sv. Frančiška je bolelo, ko je videl, kako se ti-soči trudijo, da bi z grehom zabrisali v sebi božjo podobo in božje otroštvo. Kako pomagati tem ubogim? Duša ga je klicala v samoto, ljubezen do duš pa med ljudi. Božja volja je bila, da je zmagala ljubezen do duš. Sv. Frančišek je dejal: ne samo zase živeti, temveč tudi drugim koristiti, in je šel v svet. Hodil je od mesta do mesta in po ulicah in trgih bolj z zgledom kakor z besedo spreobračal ljudi; hodil je po polju, kjer so delali ljudje, jim pomagal in jim govoril o božji ljubezni. Šel je celo pred Sultana in mu oznanjal evangelijsko. Postal je pravi apostol, hotel je ves svet pripeljati h Kristusu.

A pri vsem tem svojem obširnem delu ni pozabil, da »nič ni, kateri sadi, in nič, kateri zaliva, ampak kateri rast daje, Bog« (1 Kor 3, 7). Večkrat se je umaknil v samoto in molil. Znana je slika, ki nam predstavlja Frančiška, ki kleči ob zemeljski obli pred Križanim, v rokah

drži vrv, s katero hoče ves svet privezati h Križanemu. Iz vsega njegovega obnašanja sije zaupanje v božje usmiljenje in prepričanje, da bo uslišan zaradi križane Ljubezni. Na nasprotni strani zemeljske oble pa stoji satan, ki ima svet vklenjen v verige in se trudi, da bi ga odvrnil od Kristusa. Ves njegov izraz je poln gneva in jeze, ker se mu ne posreči človeštva popolnoma odvrniti od Resnice.

V svojem delu za duše in v molitvi je sv. Frančišek vzor vsakemu, ki hoče živeti in delovati po načelih KA. Zato pojdemo k njemu v šolo.

Kraljica angelska

(Porcijunkulska)

Za ljudsko petje.

A. Mav.

1. Pozdravljena pemye ti bla. goslov Ma. ri. ja. kralji. - - ga
 2. Si slavljena blažena, syp kodov, pozdrav si pre. je. la
 3. Ho pemyko pajor. la si čisto o. ko, so ange. li me. sli

*
 an. ge. lov. so ange. li stregli ti pemyke dni. kralji. - - ca. ne.
 an. ge. lov; pri. mesel ti vest je z me. bes. vi. sin, da Ma. ter te.
 te v me. bo. © Mati. naj ange. li tu. di nas po smr. ti od.

beška si oddaj jim ti. Za. to naj do ni ti sperv dr. ca.
 zove sam bodji sin. Za. to te pozdravlja zemlja vsa. Mari. ja.
 pelje jo v rajski kras, da vino do. mel bo sperv dr. ca: (A. le. lu.)

li. ca an. gel. ska.
 ja. a. le. lu. ja.)

* Odpev pri litanijah:

1. Vedno.
2. Za Oznanjenje in advent.
3. Za Vnebovzetje in Vnebohod
(s koncem »Aleluja«).

Pozabljena stoletnica

Ravnokar so se na široko odprla vrata naših šol in nadebudna mladina s svojimi učitelji in profesorji usmerja zopet svoje korake v učilnice. Zato sem nameraval v tej številki »Cvetja« povedati par misli današnji šoli in ne o predmetu, ki nanj meri gornji naslov. Kakor duhovnik, tako vršita tudi učitelj in profesor svojo službo v imenu družbe in zato bi morala mlade ljudi izobraževati in vzgajati tako, da bodo vredni člani človeške družbe. Predvsem, da jim bosta ohranila spoštovanje pred avtoriteto Boga in njegovo postavo, odkoder izhaja vsa druga avtoriteta in postava; da jih bosta utrdila v krščanskih krepostih, predvsem v smislu za žrtve, ter jim svetila z lepim zgledom; da bosta podpirala domačo hišo in ohranila njenega slovenskega duha v vseh tistih, ki so jim bili zaupani v vzgojo; da jima ne bo nič bolj na srcu, kakor iz mladine izoblikovati vseskozi značajne ljudi (po dr. Gogalu »celega človeka«), nadalje ljudi s tankim socialnim čutom, ki jih ne bo pri vsem delu vodila sebičnost, kakor jih premnogo vodi v teh težkih časih vojske in draginje; da bosta skušala mladim ljudem priljubiti šolske predmete in jih kolikor mogoče usmeriti v praktično smer; da bosta morebiti njim prepustila izdajo šolskih izvestij, kakor to delajo n. pr. na ameriških kolegijih, ki so radi tega vse bolj zanimiva in polna življenja itd. itd. Sam sem deset let poučeval na velikem semenišču v Lemontu in deset let že tudi vodim noviciat, zato sem imel dovolj prilike od blizu opazovati današnjo mladino in njene težnje. Priznati moram, da so po večini dostopni za vzvišene ideale in se jih z navdušenjem oklenejo, če imajo prave vzgojitelje. Nasprotno pa jih prav gotovo lahko napačni vzgojitelji z neprevidnimi opazkami in pohujšljivim življenjem zvodijo na napačno pot, s katere jih bo težko rešila tudi najbolj katoliška organizacija.

Toda dovolj o tem, da tudi jaz ne bom pozabil na pozabljeno stoletnico. Naj grem kar k stvari ter povem, da je lansko leto preteklo sto let, ko je prvi slovenski frančiškan, p. Ivo Levec, stopil na ameriška tla. Nameraval je čez veliko morje že l. 1834. Ker pa v prošnji na Rim ni omenil, kam prav za prav hoče, so ga poslali v Carigrad. Šele ko se je od tam radi zanj neugodnega podnebja vrnil, se je odpravil v Ameriko. Zaprošil je v filadelfijsko škofijo, kamor je došel v začetku l. 1840.

To je bilo takrat, ko je naš Baraga deloval med Indijanci že deseto leto. Tudi frančiškan Levec bi rad šel med nje, pa so ga zadrževali razni vzroki, zlasti njegova bolehnost. Posvetil se je dušnopastirskemu delu med Francozi in Nemci, ker takrat Slovencev še ni bilo tamkaj. Tudi še ni bilo v tistem času drugih n. pr. nemških frančiškanov. Iz Tirolske so pispeli tjakaj l. 1844., iz Nemčije pa l. 1858., dokler jih ni slednjic Bismarchovo »kulturni boj« v večjem številu prisilil preko Atlantika. Izmed slovanskih so bili poljski frančiškani tamkaj l. 1887.

Med tem ko torej p. Levec ni deloval med Indijanci, je velike uspehe želel med njimi p. Oton Skolla, ki je sledil prvemu slovenskemu frančiškanku v Ameriko že l. 1841. in bo drugo leto od tega preteklo sto let. Tretji slovenski frančiškan je odšel deset let za drugim, p. Otonom, ter je ostal kot dušni pastir med Nemci, med katerimi je tudi umrl l. 1882. Že v tem času, zlasti pa še malo poznej, tedaj ko so se začela ustanavljati prva slovenska društva s prvimi farami, ko je zagledal beli dan prvi slovenski list in je tamkaj v zlati Kaliforniji Rev. Jeram organiziral tkzv. »Rajsko dolino«, tedaj bi bili krvavo potrebni misijonarji za naše iz-

seljence, da se jih ne bi v tujini toliko izgubilo. Šele v začetku tega stoletja, začevši z l. 1906., se je izmed slovenskih frančiškanov temu delu posvetil p. Kazimir Zakrajšek, ki je nad vse velikopotezno deloval ne samo z apostolatom žive, ampak tudi tiskane besede. Polagoma so mu sledili sobratje, ki so se l. 1912. organizirali v komisariatu sv. Križa. V njem so živeli in delovali slovenski, kakor tudi hrvatski in slovaški frančiškani. Kmalu spočetka so mislili tudi na domači kolegij, o katerem je sanjal že p. Levec. Vendar se jim je posrečilo organizirati domači študij šele, ko so se z vzhoda razširili še na osrednji zapad, kar se je zgodilo takrat, ko so par let po sprejemu slovenske župnije v Chichagi, kupili večjo farmo v Lemontu, Ill. Lemont je od l. 1924. sedež komisariata in tamkaj se nahajajo domače šole: poleg modroslovja in bogoslovja tudi noviciat. Lemont pa je tudi versko središče ameriških Slovencev, zakaj tamkaj je ustoličena brezijska Marija Pomagaj, h kateri radi poromajo rojaki od blizu in daleč, da se ob njej ogrejejo za sveto vero naših pradedov in za slovensko govorico. K obojnemu jim še vedno radi nudijo svojo pomoč slovenski frančiškani, ki so ravno za stoletnico prihoda prvega slovenskega frančiškana v Ameriko začeli z zidavo novega veličastnega samostana in ki je bil letos 1. julija slovesno blagoslovljen. Tako se vidi, da komisariat lepo prispeva in to kljub temu, dasiravno so se od njega l. 1927. ločili Hrvati, l. 1929. pa Slovaki ter ustanovili svoj komisariat.

Naj Gospod Bog še nadalje s svojim blagoslovom spremlja naše slovenske frančiškane v Ameriki, oni sami pa naj še nadalje ostanejo verski in narodni svetilnik ondotnim našim rojakom!

P. HUGO:

Baraga, apostol treznosti

(Konec)

Še jasnejšo sliko o uspehih svojega treznostnega apostolata je podal v svojih poročilih na cerkveno in državno oblast. Državnemu uradu za indijanske zadeve je 20. avg. 1846 poročal: »Zboljšanje med mojimi Indijanci je posebno presenetljivo, kar se tiče treznosti. Pred spreobrnitvijo so bili vsi brez izjeme zastarani pijanci. Zdaj so se vsi odpovedali pijači in najslavesneje zavezali, da ne bodo nikdar več nobenega alkohola pokusili. Store tudi vse, kar je v njih moči, da kdo ne vtihotapi kakega alkohola v naselje. To obljubo so že davno položili v moje roke in jo ves čas zvesto držali. Ko jih je pa preteklega julija prevzvišeni škof Peter P. Lefevre iz Detroita obiskal, so v njegove roke položili obljubo popolne abstinence.«

Še izrazitejše je poročilo na cerkveno oblast od 15. jun. 1848 iz La Ansa. Takole se glasi: »Postali so docela trezni. Vsi so zvesti člani 'Družbe treznosti'. Nikdar ne puste, da bi kdo kapljico alkohola prinesel v vas. Prekupec, ki živi med njimi, se je moral pismeno obvezati, da ne bo imel nikdar alkohola v svoji hiši in prodajalni, ali ga pa ne bodo trpeli med seboj. Ko bi poganski Indijanci iz notranjosti dežele, ali Francozi in polindijanci žganje za svojo rabo peljali skozi vas in bi ti Indijanci na to prišli, bi morali biti oni pripravljeni, da jim bodo steklenice in sodčke na kose razbili. Več takih slučajev je znanih.«

Iz tega bi morda kdo sklepal, da je bil Baraga fanatičen abstinent, ker je imel take fanatične učence. A bi se zelo zmotil. On ni bil nikak manihejski abstinent, ki bi mu bile alkoholne pijače same na sebi hudičev sok. Ko bi bil tega mnenja, bi bil sigurno zavrnil misijonsko podporo francoske vinske firme De Loisson, v Pierry pri Epernay, ki mu jo je ponudila v svojem blagu, to je v vinu in šampanjcu. Pa jo je sprejel in poveril prodajo tega blaga svoji dobaviteljici Crooksovi Fur Comp. v New Yorku, ki je z izkupičkom za vino in šampanjec krila primankljaj, ki ga je on skoraj vedno imel pri njej. In še zelo se je zanimal za to kupčijo ter skušal kar največ dobiti iz nje za svoj misijon. To kaže šop njegovih pisem Fur Comp. v tej zadevi. Seveda on sam in njegovi Indijanci niso niti kapljice tega alkohola pokusili. Kajti on je predobro vedel, da je za take alkoholike, kot so bili pred spreobrnitvijo njegovi Indijanci, edina rešitev popolna abstinenca. Za take je res vsak alkohol strup in edina mera, ki jo znajo držati — niti kapljice alkohola.

Ta njegov radikalizem tedaj ni bil narekovan od kakega fanatizma, ampak od apostolata treznosti v najboljšem pomenu besede. Njegov cilj je bil, v indijanska srca, potem, ko so postala božji tabernaklji, vsaditi tečajno čednost zmernosti, ki naj bi bila notranji motor in regulator, kar se tiče uživanja jedi in pijače. Ker je bila pa ta čednost glede uživanja alkoholnih pijač pri njih edino po popolni zdržnosti zadosti zaščitena, je to od njih zahteval. Da pa s tako lepim uspehom, gre hvala njihovemu verskemu radikalizmu, ki je sličil onemu prvih kristjanov, pa njegovemu lastnemu jasnemu zgledu v vsem, kar jim je oznanjal. Ker se je sam v junaški meri odlikoval v čednosti zmernosti in se je iz ljubezni do njih odločil za popolno abstinenco, ni čuda, kar pravi Režek, da je v Arbres Croche-ju ena sama njegova beseda zadostovala in vas je bila suha, kot pravijo v Ameriki, to je brez kapljice alkoholne pijače.

Da je bil Baragov treznostni pokret med Indijanci res apostolat in ne fanatizem, priča njegova uradna izjava namenjena letnemu škofijskemu poročilu, datirana 20. avg. 1846. Takole se glasi: »Slavna zadeva zmernosti med temi Indijanci (v La Anse) zelo lepo napreduje. Ta sveta čednost je zdaj globoko v njihovih srcih vkoreninjena. Mnogi od njih so bili od breznačelnih belih težko preizkušani. Ponujali so jim denar in druge darove, da bi pokusili nekoliko žganja. A ti Indijanci, čeprav ubogi, so rajši odklonili darove, kot bi pokusili eno samo kapljico tistega strupa, ki je prej njih dušo in telo ugonabljal. Drugim so z vsem mogočim grozili, če ga ne bodo vsaj pokusili. A so se rajši izpostavili nevarnosti, da jih pretepo, kot pa opasnosti, da bi malo po malem znova zapadli prejšnji strasti uživanja alkoholnih pijač.«

Baraga bo vsekdar jasen vzor apostola treznosti evangeljskega kova. Ko bi si ga bila bela Amerika vzela pri svoji prohibiciji za zgled in jo pozidala pred vsem na moralni temelj, ne pa samo na temelj policijskega aparata, bi ne bila doživela z njo take polomije. Pa tudi za nas, ki pravkar obnavljamo zastali pokret treznosti, ne bo odveč, če si njegov vzvišen zgled v spomin pokličemo. Zato sem ga osvežil.

Predragi tretjeredniki! Ali ste si že naročili knjigo P. Huga Brena: „Friderik Baraga v žaru svoje svetosti“. Do zdaj je bilo od Vaše strani tako malo naročil, da se pisatelj kar čudi. Zato se požurite z naročilom, da ga presenetite.

Sestanek voditeljev III. reda na Brezjah

(Nadaljevanje govora p. Henrika.)

C. In kaj še spada k shodu? Po zamišljeni katoliški akciji Pija XI. se nujno zahteva, da tretjeredniki pri shodih najskrbneje sodelujejo; in to toliko bolj, kolikor gre tu za njihovo lastno zadevo. Resnično, če hočemo, da bo shod naših tovarišev čim več duhovnega sadu rodil, potem naj imajo ti ljudje tudi svoj poseben delež.

Kako pa naj tretjerednik pri shodih dejansko sodeluje? Bratje in sestre III. reda naj na dan shoda očistijo in posvete svoja srca, v duhu naj se zberejo in pazljivo poslušajo besedo božjo, pa tudi radi Imena Gospodovega naj ta dan kaj dobrega store.

1. Tretjeredniki naj torej na dan shoda najprej prejmejo zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. Vsak izmed tretjerednikov naj se pošteno potruži, da opravi dobro sv. spoved. V ta namen naj skrbno izpraša svojo vest, natančno preišče zlasti oni pregrešek, v katerega največkrat pade, pazi posebno na stanovsko čednost, napravi trdni sklep poboljšati se ter se skesano in ponižno obtoži svojih grehov. Prav tako pa naj tudi sleherni pobožno prejme Kruh življenja.

2. Tretjeredniki naj bodo na dan shoda zbranega duha. Že na potu k shodu naj se spominjajo besed Sv. Duha: »Pred molitvijo pripravi svojo dušo, in ne bodi kakor človek, ki Boga skuša« (Sirah 18, 23). Vsakdo naj bo pravočasno na svojem mestu. S pobožno molitvijo in z lepim petjem se pripravi dober Franciškov otrok na poslušanje besede božje. — In z veliko pazljivostjo in s sveto skrbjo za lastno dušo poslušajda zdale zvesti učenec (učenka) svojega duhovnega učitelja-voditelja, ki mu podaja zveličavne nauke življenja. Dà, tretjeredniku naj bodo le-ti nauki vprav težišče in jedro mesečnega shoda. Po tej propovedi bo namreč bolj spoznal svoje redovno vodilo, življenje sv. Franciška in zglede mnogih njegovih otrok, ki so mu z vztrajno zvestobo na potu sledili. Končno bo mogel ta ali oni naš tovariš s sv. Avguštinom reči: »Ti so mogli to storiti, oni so svoj cilj dosegli, zakaj ne bi mogel tudi jaz biti med njimi!«

3. Shod pa je tudi kaj primerna prilika za dobra dela. Vodilo Tretjerega reda pravi: »Ob shodu (v zvezi s prejšnjim § namreč) naj vsak po svoji moči nekoliko prispeva, da se podpirajo ubožnejši iz števila udov, ali da se skrbi za čast službe božje« (II, 12). Udje III. reda na bi tedaj pač z razumevanjem posnemali zgled prvih kristjanov, o katerih beremo: »Ni ga bilo ubogega med njimi; kolikor je bilo posestnikov zemljišč ali hiš, so jih prodajali in ceno za prodane stvari prinašali ter polagali k nogam apostolov. Delilo pa se je vsakemu, kakor je kdo česa potreboval« (Apd 4, 34. 35). Ta prvotni komunizem, ki je temeljil v ljubezni, seveda dandanes ni mogoče docela posnemati. Vsekakor pa naj bodo naši bratje in sestre po teh zlatih apostolskih časih izpodbujeni, da bodo do resnično ubogih in do bolnikov vedno imeli nežno sočutje, in jim po svoji moči prinašali tolažbo in pomoč. Pa tudi z veselim srcem naj kaj darujejo za olepšavo hiše božje in za nabavo potrebnih cerkvenih predmetov. — Ta miloščina naj se pobira na način, kakor to odredi voditelj s svojim tretjerednim predstojništvom, kakor se tudi razdeli po nasvetu redovnega svetovalstva.

(Se nadaljuje.)

Jakobov Jezušček ali Čudež svetega Antona II.

Novi župnik je po maši — ko se mu je ravno nudila prilika — povedal cerkovniku novico, ne da bi se količkaj zavedal, kako ga bo prese-netila. »Dal sem delati novo podobo božjega Deteta za jaslice za prihodnji božič,« je dejal Klementu. »Stari kipec ni več za rabo. Pravili so mi, da je star že nad osemdeset let. No, kaj vam ni prav? Kaj se držite tako čemerno?«

»Mislim sem na starega gospoda Jakoba,« se je glasil odgovor. »On pozna tega Jezuščka še od takrat, ko je bil sam otrok. Kak drug bi zanj ne bil več pravi. Ni dvakrat reči, da misli, da je živ.«

»Tedaj je ravno pravi čas, da ga zamenjamo,« je trdo odvrnil duhovnik.

Stari gospod Jakob je bil klecajoč deležnik starostne pokojnine, s katero se je preživljal v ušivi podstrešni sobici; najemnina mu je požrla večino prejemkov. Njega nikakor ni bilo mogoče upoštevati, kadar je šlo za celo župnijo. Mladi novi župnik ni mogel trpeti, da bi kdo spravljal pobožnost in rdeče nosove v zvezo. O Jakobu pa se je govorilo, da ga od časa do časa gostilna enako privlači kot cerkev, kjer je prebil večji del svojega časa in molil zdaj pod to zdaj pod ono podobo, ki so se mu gotovo vse »zdele žive«.

»Ljudje so zelo navezani nanj,« je Klement drzno nadaljeval. »Kako srčkan je, ko takole izteza svoje ročice.«

»Prav, a sedaj naj se mu odrečejo,« je rekel župnik, »in naj se nauče biti malo manj materialistični, kar se pa tiče starega Jakoba, se nam ni treba vznemirjati zastran njega. Njegova vnukinja ga tako misli vzeti k sebi, še preden pride božič.«

Klement ni zinil nobene več.

Stari gospod Jakob, o katerem je bil govor, je prav tisti trenutek molil zadaj v cerkvi. Duhovnik ga je opazil, ko je šel po cerkvi nizdol.

»No, Jakob,« ga je nagovoril, »kako vam gre? Kmalu bomo imeli božič. Saj ga boste preživeli pri svoji vnukinji?«

Jakob je zadnje besede preslišal. »Da,« je rekel, »kmalu bomo imeli božič in Jezušček bo spet legel v svoje jaslice. Blizu osemdeset let bo, odkar sem mu prvič voščil vesele praznike. On je bil že tu, ko sem bil jaz še majčken otrok, skoraj tako majhen kot On sam. Zmerom isti — vendar včasih različen.«

»Kako različen?« je vprašal duhovnik nekoliko radovedno. Mislim je, da so imeli zmeraj isto podobo.

Jakob mu je razložil. »Časih je videti vesel,« je dejal, »in včasih se zdi žalosten; in« — znižal je glas in globoko vzdihnil — »kakšenkrat je videti jezen. Bog mi grehe odpusti.«

Stari mož se je zagledal v prostor, kot je navada starih ljudi. »Nekoč pa se mi je nasmehnil,« je dejal, »prav kakor bi bil jaz kaka lepa podobica.«

Duhovnik je poslušal in zmajeval z rameni.

Tedni so minevali in dasi je stari gospod Jakob očitno postajal vedno šibkejši, je odločno odklanjal vsak predlog, naj se preseli h gospe Poloni, svoji vnukinji, ki je stanovala na drugem koncu mesta. Oklepel se je starega kraja in njegova gospodinja že nekaj mesecev ni imela pritožbe zoper njega. Gospod Jakob je na pepelnično sredo svečano obljubil, da ne bo pil, in je obljubo ves čas držal. Novi župnik bi sploh ne bil vedel

za njegovo slabost, če ne bi bilo — kot se je župnikova gospodinja ljubko izrazila — njegovega ubogega nosu in ljudskih jezikov.

Gospa Polona, Jakobova vnukinja, je prišla v adventu na obisk in vse poizkusila, da bi starega pregovorila, naj se preseli k njej. Toda Jakob je bil trdno zakoreninjen v domačih tleh. Po božičnih praznikih morebiti, je končno privolil. Praznike pa mora preživeti na starem kraju. Vsaj še enkrat bi rad videl jaslice!

Gospa Polona mu je razložila, da je njena domača cerkev čudovito lepa in da jo prihajajo gledat ljudje od daleč — celo protestantje — in da so jaslice tamkaj take, da jih ne more popisati. Stari oče se ni dal ganiti. Želel si je samo svojih jaslic.

Ubogemu dobrosrčnemu Klementu je ta stvar prizadela nemalo preglavic. Do starega gospoda Jakoba je čutil močno nagnjenje. Več kot enkrat je igral dobrega Samarijana in vodil opotekajočega se starega domov, kadar je njegova šibkost razkazovala svojo moč.

Še preden je začel postavljati votlino v Marijini kapeli, je župnik poklical Klementa v župnišče in mu pokazal kipec, ki je predstavljal dete, povito v plenice, izdelan iz čistega belega porcelana. Bil je zares ljubek, toda Klement ga je gledal z nejevoljo.

»Ubogi stari Jakob,« je rekel, »tale zanj ne bo pravi.«

Župnik je odgovoril z rezkim glasom. »Pa bo moral biti,« je vzkliknil. »Ta je lepa! 'En Bog, ena vera' — človek bi mislil, da imamo katoličani toliko bogov kolikor njegovih podob!«

Nekaj pa je Klement sklenil. Ubogega starega gospoda Jakoba bo treba pravi čas opozoriti, da ga ne bo prehudo zadelo, ko bo prvič obiskal jaslice. Neizrekljivo težko bo besede tako postaviti, da ga ne bo pregloboko ranil, toda treba bo. Izpeljal je to na nekoliko neopravičljiv, graje vreden način in šel nekoliko preko resnice.

Gospod Jakob se je prikazal pri Marijini kapeli, kjer so rasle jaslice — kar je bila Klementova posebna naloga. To mu je dalo priložnost.

»Veste gospod Jakob,« je rekel, »neumni smo in neumnosti počenjamo. Podoba Deteta smo nekam založili in sedaj moramo dobiti drugo, dokler one spet ne najdemo.«

Gospod Jakob je bil videti močno zmeden, a samo za hip. Nato je vprašal: »Ali ste se obrnili k svetemu Antonu? On ga bo gotovo našel.«

»Vi sami prosite svetega Antona, gospod Jakob,« je cerkovnik previdno odgovoril. »Vi in sveti Anton sta velika prijatelja, kajne?«

Gospod Jakob je prikimal. Nič ni izgubljal časa, marveč se je takoj obrnil k sohi svetega Antona.

(Dalje prihodnjič.)

NAŠA NOVA PESEM

Že dolgo smo pogrešali ljudske pesmi Kraljice angelske. Zdaj nam jo je oskrbel g. Alojzij Mav. Ta pesem bo morala postati najljubša Marijina pesem Frančiškovih otrok, saj je Kraljico angelsko naš oče sv. Frančišek tako častil. Kraljica angelska — ljubezniva Porcijunkula je zibelka vseh treh redov Frančiškovih. To pesem naj pojo tretjeredniki, naj jo pojo križarji in klarice, naj jo pojo sestre redovnice III. reda. Naj bo pesem ljubljena v vseh redovnih cerkvah sv. Frančiška. — Po neznatni ceni lahko dobite note pri Upravi Cvetja. Besedilo za ljudsko petje je natiskano tudi v tretjerednih Priročnikih na strani 139. Pesem se lahko poje tudi pri litanijah, kar bo posebno primerno v redovnih cerkvah in pri shodih III. reda.

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Ljubljana. Prihodnji mesečni shod bomo imeli zopet v cerkvi sv. Frančiška v Šiški. Lansko leto smo napravili sklep in obljubo, da bomo vsako leto meseca oktobra poromali v cerkev našega očeta sv. Frančiška v Šiško. Tako bližu imamo veličastni hram našega Očeta, saj bi ne bilo lepo, ako bi vsaj enkrat na leto ne pohiteli v njo. Torej tretjo nedeljo v oktobru to je 20. X. ob 4. uri popoldne se zberemo vsi ljubljanski tretjeredniki v Šiški. Pred shodom bomo molili in peli serafinski sv. rožni venec. Nato bo pridiga in pete litanije Matere božje. Prisrčno se bomo priporočili našemu očetu sv. Frančišku in ga bomo prosili:

*Pošlji nam miru, Frančišek,
sladki tolažnik sirot!
S srečo nas oblagodari,
siplji iz nebes dobrot!*

K tej naši pobožnosti ste vabljeni tudi tretjeredniki z Viča in z Rocnega. Tudi iz bližnje ljubljanske okolice dobrodošli!

Naklo pri Kranju. Dne 25. avg. smo imeli v naši župniji celodnevno češčenje presvetega Rešnjega Telesa. To je pri nas velik praznik. Tudi tretjeredniki smo seveda vneto sodelovali. Imeli smo tudi določeno svojo molitveno uro. Ob tej priliki je bila izvršena tudi letna vizitacija naše tretjeredne skupščine. Da bi ne motili evharističnih pobožnosti, smo imeli tretjeredniki svoj shod in vizitacijo v ponedeljek 26. avg. zjutraj. Udeležili smo se ga v polnem številu. Vizitator je prišel iz Ljubljane. Sicer spadamo v tretjeredno okrožje brezjansko, pa ker je bil povabljen na praznik adoracije pater iz Ljubljane, je kar on izvršil vizitacijo. Naša tretjeredna skupščina kar dobro napreduje.

FRANČIŠKOVA MLADINA

Kamnik. Pri nas imamo že nekaj let ustanovljen mladinski odsek tretjega reda. Sv. Terezija, mala Cvetka, je njena zaščitnica. Letos smo napravili izlet na Rocno, kjer smo si ogledali frančiškansko postojanko sv. Antona in tiskarno. Na sliki vidite p. Hugona, ki nam je ob tej priliki govoril. Ljubljanski prijatelji in dobrotniki so nas ob obisku presenetili s svojo dobrotljivostjo in ljubeznivostjo.

Zveza velikih Klar v Ljubljani leta 1939/40.

Evharistični odsek s s. Mimico na čelu je gojil predvsem češčenje presv. Rešnjega Telesa, ki je v kapeli FMM celo dopoldne in popoldne do polšestih izpostavljeno. Adoratorke se vrste med tednom navadno po pol ure pred Najsvetejšim in smejo vršiti svojo pobožnost v kapeli pred oltarjem na prostoru, določenem drugače samo za redovnice, in z belim pajčolanom na glavi. Ta pobožnost pogloblja v naših srcih otroško ljubezen in zaupanje do evharističnega Zveličarja, čigar blagoslov nam je v sedanjih nevarnih in negotovih časih še prav posebno potreben. Uvedle smo letos evharistične dneve. Vsaka klara si je izbrala en dan v mesecu, ko daruje svoja dobra dela in žrtve v določeni namen, ki je zaznamovan na lističu, ki ga vsaka ob začetku meseca dobi. Upamo, da ljubi Bog sprejme naše skromne žrtve in dober namen, ki ga pri tem imamo. — Tudi letos smo vse prve petke v mesecu pri obvezni skupni sv. maši pri FMM na Mirju prejemale sv. obhajilo med sv. daritvijo. — Z Zveznim praporom, v uniformah in z znaki smo se na kongresu Kristusa Kralja udeležile razen igre na Stadionu tudi sprejema kardinala-legata Hlonda in njegove glavne sv. maše, mladinske sv. maše in sv. obhajila v soboto in popoldanskega sprevoda in slovesnosti v nedeljo, 30. julija, slovesnosti spomina smrti sv. Frančiška Asiškega dne 4. okt. v frančiškanski cerkvi, velikonočne procesije pri oo. frančiškanih ter procesije sv. Rešnjega Telesa. Poslale smo tudi delegacijo s praporom k zlati sv. maši p. Ananija Vračko.

Ena od naših sestic je zaslišala klic Gospodov, ki jo vabi na delo v Njegov misijonski vinograd. Prosila je za sprejem k frančiškankam misijonarkam Marijinim in bila je sprejeta. Mora pa še spraviti skupaj za vstop potrebno doto. Na novem življenskem potu ji želimo vse klare mnogo božjega in Marijinega blagoslova.

Med letom smo klare nekoliko pomagale oč. materam misijonarkam pri patronaži, da jim malo olajšamo delo in se oddolžimo za skrb in naklonjenost, ki nam jo že toliko časa izkazujejo. Ko smo 25. junija imele pri njih zadnji redni sestanek pred velikimi počitnicami, je o. voditelj v zahvali č. m. prednici izrazil željo, da bi FMM Zvezi velikih klar vedno ohranile dosedanje naklonjenost in materinsko ljubezen.

Naj še omenim, da nismo klare zaostajale tudi v svoji patriotski dolžnosti do domovine, kadar bi rabila naše pomoči. Ko je Rdeči križ

v Ljubljani organiziral tečaje za samaritanke, sta se takoj javili dve naši sestrici, ki sta potem redno obiskovali tečaj, ga dokončali in naredili izpit.

Za počitnice se razkropimo po celi Slovenji in še čez, da se v lepi božji naravi dušno in telesno okrepimo, po počitnicah se pa zopet zdrave in vesele zberemo, da nadaljujemo delo Bogu v čast in sebi ter domovini v korist.

(Konec.)

KOCMUR JANEZ:

S. Marija Celina od Darovanja

(Njeno življenje in blažena smrt.)

Hči, pozabi na svoje ljudstvo in na hišo svojega očeta.

Nobenega domačih ni bilo pri slovesnosti preobleke. Daleč od nje ji je pisala starejša sestra pismo, ki je srčni spev sestrskje ljubezni: Kako naj ti dopovem svojo srečo in svoje veselje. Res niti od daleč nisem slutila srečne novice o tvoji preobleki. Oh, sestra! skupaj blagoslavljava v tej uri Gospoda, ki je poln dobrote, za izredno milost, da postaneš Njegova, milost, ki me navaja z veseljem in izpolnjuje tvoje najsmrečnejše želje. Naj gre mimo, draga sestra, vsaka žalostna misel na usodo, za katero te zavidam; vendar narava zahteva svoje pravice: ko je prešlo prvo začudenje, mi je neko neizprosno ganotje stisnilo srce, ganotje, ki sem ga skušala obvladati, pa mi je vkljub temu sililo solze v oči. Prosila si me za sv. obhajilo v soboto; prav samo zate je bilo; v svoji ganjenosti skoraj ničesar nisem mogla Jezusu reči, toda razumel je, upam, moje nemo govorico, blagohotno ti bo, sestra, naklanjal milosti; prosila ga bom še večkrat za to. Ob misli nate sem se spomnila naših, posebno naše ljube mamice, kar mi je le grenilo tvoj spomin. Ko bi vsaj, sem si rekla, ljuba Germana imela koga domačih za pričo svoje žrtve! Svojo mamico, ki nas je tako ljubila! Svojega očeta, toliko bolj ljubega mojemu srcu, kolikor težje so bile preizkušnje, ki so ga težile in po katerih je postal še bolj vreden našega sočutnega spoštovanja! Ali vsaj svojo sestro, tako srečno, če bi te še smela poslednjikrat objeti! In videla sem te, sestrica, kako si stopala sama k oltarju, sama vpričo angelov in devic darovala Bogu najlepša leta svoje mladosti, teptajoč z nogami, kar imenuje svet veselje in časti. Ah! Težka mi je bila misel, da te ne bom več videla, draga Germana. Torej je prav res, da je bilo zadnjikrat, ko sem te objela pred enajstimi leti. Moj Bog, kako križevo težko je ločiti se od teh, s katerimi nas vežejo najtesnejše zemeljske vezi. Toda naj se izpolni Tvoja sveta volja!

Odpusti, draga, da ti mogoče izvabljam solze; odpusti, če v tvoje izlivam preveč svojega srca; ne da ti jemljem pogum, še manj, da bi ti vsled tega obžalovala svoj korak, ker sem te sama hrabrila v tvoji odločitvi, vendar, razumeš, da mi je težko reči »z Bogom« za vedno? Več te ne bom mogla klicati s tvojim sladkim imenom; toda s kakršnim koli novim imenom že te bo krstil red, ostaneš zame vedno Germana in goreče proseč tvojo novo zaščitnico zate, bi ti tako rada vrnila ono otroško ime, ki ti ga je dala naša dobra mamica: moja Maina. Toda ponižno te prosim

draga, ljuba sestra, v samoti svoje celice, za samostanskimi zidovi, ah, ne pozabi svoje sestre... »

Iz Nojalska ji je v imenu družine pisal stric in ji čestital za ta dan: »Sreča je za nas, vedeti, da si na pravi poti v nebesa... Pogum otrok, in zaupaj v Boga in Devico Marijo!«

Božja žetev.

Hitro po veselem praznovanju Celinine preobleke je ves samostan zagnila težka žalost; na nenavaden način je Bog poklical eno izmed novink.

Premišljevanje o smrti.

Štiri dni po slovesnosti preobleke je mati voditeljica govorila novin-kam o pripravi na smrt, razmišljujoč o tem, kako neizprosno in brez oddiha korakamo njej nasproti, medtem ko vse pada in izginja za nami; kar je, gledajoč po dvorani, kjer so bile vanjo uprte oči štirinajstero mladenk, polnih zdravja in cvetoče mladosti, prekinila premišljevanje in jim zastavila vprašanje: »Katera zmed vas se prav nič ne boji smrti in bi z nasmehom pozdravila njen prihod?« V tem hipu se je dvignila Marija Eleonora sv. Jožefa in z odločnim glasom skoraj vzhičeno rekla: »Jaz, mati! Prav nič me ni strah smrti — nasprotno.«

Že naslednji dan je zbolela ta novinka za težkim vnetjem možganske mreže; ne zdravnikova skrb, ne molitve sester niso mogle ustaviti bo-bolezn, umrla je po težkem smrtnem boju, toda tik pred smrtjo silno mirna, osmi dan, ne da bi se v času bolezni prebudila iz nezavesti. Bilo je prav na prvi petek v decembru, Srce Jezusovo je utrvalo cvet v Svo-jem vrtu. Edina tolažba redovnicam ob nepričakovani smrti je bila mi-sel na nebeško veselje, ki ga je draga novinka gotovo že uživala zaradi svoje žive vere, pobožnosti in vdanosti v voljo božjo v vseh izrednih preskušnjah, ki jih je prestala pred vstopom v samostan in tudi zaradi velikih kreposti, ki so jim bile same priče. Smrt tovarišice, katero je močno ljubila, je Marijo Celino posebno zadela; Marija Eleonora je vsto-pila v samostan neposredno pred njo in v vrsti novink je bila tik pred Celino, zato se ji je zdelo prazno povsod, kamor se je ozrla.

V veliko tolažbo ji je bilo, da je smela dolgo ostajati ob mrtvaškem odru pokojnice, bdeti pri njej in opazovati nebeško lepoto njenega obličja, čez katero je bil razlit odsev poveličanega veselja. Vendar je še v svoji žalosti mislila bolj na druge; kadar se je spomnila novinke, ki še misli na smrt ni prenesla in je pobledele že ob tej besedi sami, je bila gotovo sedaj vsa iz sebe, je šla in se je kakor po naključju pridru-žila njej, ki je tavalala kot zapuščena duša v vicah in jo tolažila.

Po poti svetosti.

Že od prvih dni noviciata je hitela Marija Celina v nezadržnem po-letu po poti svetosti in se vidno dvigala v čednostih. Ni bilo dneva, da ne bi dajala čudovitega zgleda v ljubezni, ponižnosti in odpovedi tudi dovoljenemu veselju. Zapiski novink, njenih tovarišic, so polni občur-dovanja; takole opisuje ena izmed njih svoje vtise: Nikdar ne pozabim ganotja, ki sem ga začutila, ko sem ob prihodu v samostan opazila v skritem kotičku samostanske dvorane angelsko mladenko, ki sem srečna, da se smem imenovati njena sestra. Opazujoč čistost njenega izraza, nebeško lepoto obličja in njeno skromno ponižnost, sem si dejala: Res-nično, spominja me na blaženo Marjeto-Marijo. Kasneje sem začela spo-znavati svojo čudovito tovarišico od blizu in vse njeno vedenje je le

potrdilo moje prve vtise. Ker smo bile novinke vedno skupaj, sem mogla videti, kako visoko se dviga čednost tega samostanskega angela. Večkrat sem se vpraševala, ali je mogoče najti na njej senco nepopolnosti: razmišljala sem njene besede in dejanja, v vsem je bila popolna; bila sem ganjena, da živim s tolikšno svetnico skupaj. Z občudovanjem se spominjam njene izredne ponižnosti, njene ljubeznive preprostosti napram predstojnicam, njene čudovite zmožnosti, da najde vedno zadnje mesto, njene spretnosti, da se oddalji, brž ko naj bi bila pohvaljena in njene ljubeznive navade, da se kar prehitava v opravičevanju in zahvaljevanju, če ji predstojnice ali sestre izkažejo uslugo. Razodevala je svojo hvaležnost s tako ljubkostjo, da je moralo biti ganjeno tudi najbolj neobčutljivo srce. Dobrota jo je obdajala in odsevala od nje kot izbran vonj. Najini sobici je ločila le tenka stena, vendar je delala vse tako tiho, da nikdar nisem vedela, ali je v celici ali ne. Bila je ko senca angela, ki hodi po samostanu. Že pogled nanjo me je nagnil k dobremu. Če sem čutila v sebi boj med naravo in milostjo, sem pogledala Celino in vihar je potihnil.

»Kar vidite na Celini,« je včasi smehljaje dejala mati voditeljica novinkam, »že ni več popolnost, to je že bistvo popolnosti.« Celine ob takih prilikah ni bilo blizu, preveč bi se zmedla in tudi mati voditeljica je ne bi hotela izpostavljati prišepetavanju prazne časti.

Na svoji poti k popolnosti, pri svojih žrtvah in odpovedih je bila Celina čudovit zgled besed sv. Tomaža, ki pravi, da sta med darovi Sv. Duha mir in veselje neločljiva. Njena veselost je bila tako ljubka, čista in pristna, da je odsevala na vse v njeni bližini; večkrat je v prekipevaljočem veselju pri razvedrilo zabavala vso družbo.

Njena nežnost in dobrota pa se nista nikdar izmaličili v slabost. Kakor skala trdna je bila nasproti novinkam, kadar so želele kakih posebnosti in večkrat je z odločnimi skoraj strogimi besedami pokazala svojo nevoljo, ko je videla, da se krši vodilo. V njeni navzočnosti si novinke niso nikdar dovolile kakega prestopka. Že nepopolnost v izpolnjevanju vodila jo je ranila in z nasmehom je nemo pritrčila materi voditeljici, ko je odslovila mladenko, v kateri vsled premajhne odkritosrčnosti ni videla poklica.

Celina bolezen.

Toda kolikor višje se je dvigala Marija Celina po skrivnostni poti svetosti, do pičice izpolnjujoč besede matere voditeljice, ki ji je bila napisala v začetku noviciata v njen dnevnik: Sestrica Celina naj se vedno spominja sklepov ob preobleki in naj ne izgublja časa pri svojem izpopolnjevanju. Postati mora sveta za vsako ceno: Toda kako hitro je usihalo njeno slabotno telo. Nekega zimskega večera jo je srečala mati voditeljica na hodniku in preplašena nad njeno bledostjo jo je prijela za roko in vprašala: »Dragi otrok, kaj vam je, ste bolni? Vse morate povedati. Matere moramo vedeti vse, da poskusimo vse ozdraviti.« »Ponižno vas prosim, mati,« je odgovorila Celina, »ne skrbite zame, nekoliko prehlajena sem, toda to nič ne pomeni. Bolna nisem!«

(Se nadaljuje.)

ZAHVALA:

I. Č. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, preblaženi Devici, sv. Jožefu, sv. Tadeju, sv. Antonu Pad., sv. Mali Tereziki, božjima služabnikoma Slomšku in Baragi, p. Mihaelu Pro-ju D. J., s. Mariji Celini in drugim zveličanim za uslišanje večletne prošnje.

NAŠE SESTRE **MARIJINE** MISIJONARKE

O. STANKO MARIJA:

Ob 100-letnici rojstva ustanoviteljice FMM m. Marije od Trpljenja

(Nadaljevanje)

Večer njenega življenja se je bližal koncu. Generalna skupščina leta 1903., ki je zbrala okoli nje delegatince iz 8 provincij s 3000 misijonarkami posejanimi v 82 hišah, se je vršila še pod njenim predsedstvom. Skupščina je ugotovila čudovit porast družbe, ki je očitno delo božje, kajti kljub tolikemu razširjenju se ni razrahljala notranja vez družbene enotnosti in medsebojne sestrskosti ljubezni, kakor je z veseljem poudarila m. ustanoviteljica. Ustanovi »Agregatince«, ki je obstojala v družbi že od leta 1887., je skupščina dala trdno podlago in uredila njen odnos do družbe. Kmalu je imela že lastne noviciate v Koimbaturu, Ootakamundu in Meliapuru v Indiji, v katere so vstopale domačinke, ki so imele možnost prodreti v misijonskem delu tudi v one kroge svojih rojakov, ki so bili evropskim misijonarkam težko ali pa sploh nedostopni. Kongregacija za širjenje vere je pozneje, leta 1914., uresničila načrt m. ustanoviteljice in dala eliti agregatince ime »Oblatince« s posebnimi, zanje prirejenimi konstitucijami.

Leto 1904. je bilo zadnje v življenju m. Marije od Trpljenja, zanj leto velikega trpljenja in posvečenja, za družbo pa silnega razmaha. Novoizvoljenemu papežu Piju X. je mogla pokloniti v tem prvem letu njegovega pontifikata dragocen dar: 14 novoustanovljenih hiš. — Tega leta je v Firenci naredila slovesne obljube s. Marija Assunta Pallotta, v svoji skromnosti in ponižnosti skoraj popolnoma neopažena redovnica, rojena 1878 v Force v Markah. Brez vsakih sredstev je bila po posredovanju prelata Canestrari leta 1893. sprejeta k FMM v Rimu, kjer je bila po nekoliko mesecih postulare preoblečena in poslana v noviciat v Grottaferatto, ki ga je končala 1900. V cerkvi sv. Helene je položila neslovesne obljube in bila po še enoletnem bivanju v Grottaferatti predstavljena v novoustanovljeno hišo v Firence. Njena srčna želja je bila iti v misijone, in Gospod je uslišal prošnje svoje ponižne služabnice. Ko je m. ustanoviteljica objavila, da se pripravlja nova odprava misijonark na Kitajsko v pokrajino, kjer je pred 4 leti 7 mučenk darovalo svoja življenja za Jezusa, je bila izmed stotin priglašanih sester tudi s. Marija Assunta, ki je bila dodeljena izbranemu krdelu. Na praznik sv. Jožefa, 19. marca 1904., je s svojimi sestrami iz Neaplja odpotovala

preko morja in po 46 dneh dospela v Čefu, odkoder so bile misijonarke poslone v Tung-eul-keu v Šan-si, sosednjo vas mučeniškega kraja njihovih sosester. Samo 9 mesecev je delovala med ubogimi Kitajci, ko je spomladi 1905 izbruhnil v misijonski pokrajini tifus. Ko je stregla bolnim sestram, je sama zbolela, 19. marca legla in 7. aprila je izročila svojo dušo Stvarniku. Čudovit vonj po rožah, vijolicah in lilijah je nankrat napolnil sobo, kjer je izdihnila, in nato celo hišo. Trajal je tri dni, kar se je še enkrat ponovilo na dan pogreba in sledeča dva dneva. Navzoči patri misijonarji, redovnice in domačini Kitajci, ki so od vseh strani prihiteli, so čudoviti dogodek enoglasno označili kot nadnaravni dokaz svetosti umrle misijonarke. Kitajci so ji takoj dali ime »svetnica vonjav«, začela so se uslišanja in čudeži na njeno priprošnjo in 2. in 3. maja 1913 se je na povelje cerkvene oblasti izvršil ogled njenih posmrtnih ostankov. Našli so truplo še dobro ohranjeno in nestrohnjeno ter ga slovesno pokopali na misijonskem pokopališču. Na željo Pija X. samega je frančiškanska generalna postulatura naredila potrebne korake, da se začne proces za beatifikacijo in kanonizacijo. Pij XI. je 25. julija 1923 izdal dekret, da se proces začne (Introductio Causae), s čemur je s. M. Assunta dobila pravico do imena »služabnica božja«, 12. decembra pa je izšel dekret De non cultu, in od tedaj gre proces svojo navadno in bolj počasno pot. — Dne 5. februarja 1927 je bil izdan dekret, s katerim se določuje začetek procesa za proglasitev blaženim mučenikov v Šan-si, med njimi 7 sester frančiškank misijonark Marijinih.

Gotovo je tudi v cerkveni zgodovini redok primer, da bi redovno družbo, ki je bila komaj še v tretjem deceniju svojega življenja, že osvetlila mučeniška zarja in svetniški lik njenih članic. S častjo, ki jo naklanja sv. Cerkev samo izbranim dušam, nagrajuje Gospod že na zemlji junaški apostolat svojih služabnic.

V letu svoje smrti je m. ustanoviteljica poslala v misijone 63 misijonark. Zadovoljna in srečna je rekla ob koncu generalne skupščine: »Mislim, da me ljubi Bog ne bo več dolgo pustil na zemlji, preveč tolažbe mi je dal na tej skupščini.« — In p. Rafaelu je izjavila: »Zdi se mi, da je bilo toliko stvari urejenih v družbi, in da se je toliko uredilo, da, če grem k ljubemu Bogu, one, ki pridejo za menoj, ne bodo imele veliko dela, lahko bodo kar nadaljevale.« Zdi se, kakor da je predčustvovala svojo bližnjo smrt.

V začetku februarja 1904 je šla v San Remo, kjer je ustanovila novo postojanko, hišo N. Lj. Gospe Guadalupske, ki jo je zelo častila. Ni pa slutila, da bo v nekaj mesecih prav v tej hiši končala tek svojega žrtev in dela polnega življenja.

Veliko noč je prebila sredi probanistinj in novink v Grottaferatti, ki ji je bilo tako pri srcu, rimskim sosestram je držala še zadnje duhovne vaje in se pred odhodom iz Rima poslovila še pri najboljših prijateljih svoje družbe, kardinalu vikarju, kardinalu Gotti, prefektu Propagande in zlasti pri kardinalu Ferrata, svojem najboljšem svetovalcu. Ko je odhajala, je rekla: »Do sedaj sem vedno videla, kaj Bog hoče od mene, sedaj pa je kakor pajčolan pred mojimi očmi.«

Obiskala je misijonske hiše v Assisiju, Firenci, San Remu, Marseillu in 20. aprila dospela v Pariz, kjer je imela razgovor zaradi novoustanovljene tiskarne FMM v Bruslju. Iz Pariza je odšla v Lijon in Friburg, kjer je ostala od 31. maja do 18. julija.

(Se nadaljuje.)

P. HUGO:

Naši novinci.

Dne 29. avgusta so bili preoblečeni v samostanski cerkvi v Kamniku trije novinci kleriki in sicer: **Kalan Rudolf Vladimir** iz Šmihela pri Novem mestu, **Krajnik Franc** iz Poljan nad Škofjo Loko in **Ferenc Konrad** od Sv. Trojice v Slov. goricah. Prvi je dobil redovno ime fr. **Avguštin**, drugi fr. **Pavel**, tretji pa fr. **Alfonz**.

Stari novinci so končali noviciat in so dne 2. sept. napravili neslovesne obljube. Ti so: **Fr. Vendelin Špendov**, **fr. Julij Tomšič**, **fr. Atanazij Lovrenčič**, **fr. Venancij Kastelic** in **fr. Polikarp Brolih**. Vsi so prišli v Ljubljano, da bodo nadaljevali svoje gimnazijske studije. **Fr. Anton Gallatia** pa bo napravil neslovesne obljube meseca novembra, nakar pride v Ljubljano v bogoslovje. Daj Bog vsem milost stanovitnost!, da bodo srečno dospeli do oltarja!

Od Marije Pomagaj v Lemontu.

»The Register«, nabolj razširjen ameriški katoliški list, ima daljše poročilo o blagoslovu prvega in edinega slovenskega samostana v Ameriki pri Mariji Pomagaj v Lemontu, ali na ameriških Brezjah. Blagoslovil ga je in imel slavnostni angleški govor chichaški nadškof msgr. Samuel Stritch. Slovesnosti se je udeležila številna slovenska in druga duhovščina. Počastila jo je s svojo navzočnostjo tudi jugoslovanska konzularna oblast v Chicagi z generalnim konzulom g. Pero Cabričem

na čelu. Samostan s cervijo Marije Pomagaj je stal okrog 150.000 dolarjev. Drug slovenski samostan, ki se že dviga iz tal, bodo zgradile slovenske šolske sestre. Ta obeta biti še večji, ker bo z njim združena deklaška akademija, v prvi vrsti za tamkajšnja slovenska dekleta. Bog blagoslovi plemenito delo!

»Prijatelji prebl. Device Marije.«

Tako se imenuje pobožna družba v Belgiji, katere namen je skrbeti za ohranitev, prenovitev in krasitev Marijinih kapelic in znamenj po deželi. Organizacija skuša predvsem vplivati na lastnike dotičnih znamenj, da skrbje za njihovo dostojno stanje. Ako oni tega ne morejo, ali so zgubili verski čut svojih prednikov, ki so jih postavili, imenovana družba za to poskrbi. Slična družba bi bila tudi pri nas potrebna. V kako žalostnem, naravnost nedostojnem stanju so mnoga naša poljska znamenja, davne priče naše vernosti. Gotovo bi lastniki bolj skrbeli zanjo, ko bi jih taka družba pozvala. Eno ali drugo bi pa sama popravila, ali pa dobila kako dobro dušo, ki bi to storila.

Slikovita procesija.

V Ameriki se procesija presv. Rešnjega Telesa, vstajenja in druge navadno le po cekvah vrše. To radi drugovercev, ki pomešani s katoličani in modernimi pogani žive okrog cerkva in jih nočejo izzivati. Kjer pa sami katoličani, ali vsaj v pre-

težni večini, bivajo okrog cerkva, se tu in tam procesija, tudi javno vrši. Letos so celo v New Yorku, kjer je cel babilon narodov in ver, priredili javno procesijo presv. Rešnjega Telesa. A ne podnevi, da bi ne bila komu v spotiko, ampak ponoči, z baklami. Vila se je proti tamkajšnjemu jezuitskemu Fordham vseučilišču. Samo mož je bilo v sprevedu 25.000.

Sumljiva verska pomlad.

Z bojišč in iz zasedenih dežela zopet mnogo poročajo o nekaki verski pomladi. Mnogi vojaki, tako pravijo, katerim je bila doma vera že premagano stališče, se na fronti zopet iz notranjega nagiba udeležujejo vojne službe božje. Celó iz dalje prihajajo, ne brez varnosti, da se je morejo udeležiti. Iz tako ponižane Francije se poroča, da so za časa velike krize prisostvovali raznim pobožnostim tudi taki, ki jih že leta ni bilo v cerkvi. Ta verska pomlad je pač plod strahu, vsaj na splošno. Zgodovina priča, da take katastrofe ne požive trajno vere, ampak le trenutno. Po vojnah je v verskem oziru navadno še slabše kot pred njimi. To vemo iz lastne skušnjé. Bo treba iz drugačnih nagibov na globoko.

Molitev h Kristusu-delavcu.

Losangelski nadškof msgr. J. Y. Catwel je potrdil posebno molitev na čast Kristusu delavcu, ki bo razposlana na vse krščanske delavske organizacije po Ameriki, da jo razširijo med delavstvo. V molitvi je med drugim prošnja, naj bi vsa ameriška delavska udruženja poslovala na temelju pravice in ljubezni, ne v medsebojnem boju, ampak v bratski vzajemnosti in slogi.

Ko bi vsi tako sklepali.

Znameniti pesnik Petrarca je dejal: »Čim več slišim proti Kristusu veri govoriti, tem trdneje verujem, kar je on učil.« Njegov sovrstnik Boccaccio pa je dejal: »Vera, ki

kljub hudičevim delom njenih najvišjih predstavnikov vedno bolj prevlita in to je katoliška vera, mora biti prava. Njen steber nosilec mora biti Sv. Duh.« Ne rečem, da sta bila ta dva moža kaka vzor katolika. Tudi Petrarca pred srečanjem z Abrahamom ne. A uvidevna moža sta bila, ki jima boj proti Kristusu in njegovi Cerkvi ni omajeval, ampak utrjeval vero. Danes so tudi taki možje vedno redkejši. Pač papagajska doba. Kdor je bolj glasen, s tistim vse kriči.

Ameriška svoboda.

Da je v Ameriki res večja svoboda kot v Evropi, dokazuje sledeči slučaj: Žena predsednika Roosevelta, ki ima kot taka naslov »first lady«, »prva gospa« v deželi, je v svojih nazorih preko mere liberalna. Zato včasih katero zine, ki zlasti katoliški moralni čut žali. A katoličani ji ne ostanejo nobene dolžni. Tako jo je nedavno nek časnikar vprašal, kaj misli o porodni kontroli. Mislila je, da mu bo po želji in še diplomatično odgovorila, ko je dejala: »S svojega stališča kot angličanka nimam nič proti porodni kontroli.« Katoliški list »The Register« ji je pa na to odgovoril: Mnogo bolje bi bilo zanj, če bi o takih rečeh molčala, da bi se ne blamirala. Porodna kontrola je proti naravni postavi in kot taka ne samo proti katoliški, ampak tudi proti anglikanski veri. Sploh bo pa bolje, če ona lepo za svoj dom skrbi, politiko in druge javne zadeve pa možu prepusti, ker mi smo njega izvolili, ne nje.

»Baragove sestre«.

Pod tem imenom se nam obeta nova ženska redovna družba domačega pridelka, z vnanjemisijskim ciljem. Sama na sebi lepa misel in ime. Zdi se mi pa, da je porod malo prezgoden. Novo redovno družbo, zlasti žensko, ustanavljati je prevažna in pretvegana zadeva, še posebno za tak narodič kot smo Slovenci, da bi jo kdo kakemu zaupnemu kro-

gu dal na glasovanje in ko bi videl par dvignjenih rok, jo proglasil za sklenjeno stvar. To bi se reklo igrati se z usodo slovenkih deklet in njihovim misijonskim poklicem. Po mojem zdaj, ko ne vemo, kaj bo jutri z nami, sploh ni primeren čas o čem takem končno veljavno sklepati, pač pa zadevo vsestransko pretresti.

Duhovnik — junaški rešitelj.

Med angleškimi četami, ki so se iz Francije rešile v Anglijo, je bil tudi vojni duhovnik redemptorist Rev. Wilfrid Murray. Ladja, s katero se vozil, je bila bombardirana in se je potopila. Ko je bil vržen v morje, je plaval eno miljo daleč, kjer ga je neka prevozna ladja vzela na krov. S krova opazi, da se v bližini dva vojaka za življenje in smrt bojujeta z valovi, ter dajeta znamenje za pomoč. Duhovnik, izvrsten plavač, se požene v valove in jima gre na pomoč. Enemu ukaže, naj se povzpne drugemu na hrbet. Nato je oba suval pred seboj proti ladji, kjer so ju potegnili na krov.

Podmornica prekinila sv. mašo.

Ameriški parnik Washington je bil z Evrope na potu domov. Med potniki je bil tudi Rev. Vincenc Ober-

hauser, iz reda pasionistov, član vrhovnega redovnega sveta v Rimu, ki so mu namignili, naj se vrne v domovino. Ko se je nekega jutra ravno za sv. mašo pripravljal, je ladijska sirena zatulila alarm. Strežnik je dejal, da to pomeni le običajni pozdrav ladji, ki prihaja nasproti. Duhovnik je pristopil k oltarju. Med povzdigovanjem sirena znova zatulila z njo pa še ladijska zvonila in ojačevalci, ki pozivlja vse potnike k rešilnim čolnom. Nemška podmornica je namreč prežala na ladjo. Duhovnik je takoj zaužil sv. podobne in sledil pozivu. Vendar ladja ni bila torpedirana, ker ni bila sovražna, niti blagovno transportna.

Rekordna nova maša.

Poročali smo že, da je bil med letošnjimi novomašniki v New Yorku tudi nek bivši mestni policaj, zdaj Rev. Daniel M. Gleason iz redovne družbe očetov sv. Križa. Zdaj bere mo, da se je njegove nove maše udeležilo več kot 3500 uniformiranih policajev Vele-New Yorka s svojimi sarži na čelu. Prisostvovalo je tudi več tisoč vseučilišnikov jezuitske Forham univerze. Pri slavnostnem zajtrku je bilo 6000 gostov. Pač edinstvena letošnja nova maša.

P a x

et bonum!

Mir in

vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi

vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!»

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda«, v Ljubljani, Francišksanska pasaža. Osebno pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.«

Poročilo o predavanju o Podpornem odseku III. reda sv. Frančiška

Stroški Podpornega odseka III. reda.

Ker smo že omenili napredek Podpornega odseka III. reda je povsem primerno, da omenimo tudi stroške tega Podpornega odseka. S stroški je stvar takale. Dokler je otrok majhen, malo stane; ko dorašča stane vedno več; potem ko se osamosvoji se preživlja sam. Prav taka je tudi s Podpornim odsekom III. reda, ki bo v kratkem star deset let.

V začetku ustanovitve so bili stroški za Podporni odsek zelo majhni, z lahkoto so bili kriti s pristopnino din 10, katere je moral vplačati za tiskovine vsak član, ki je na novo vstopil.

Polagoma pa so začeli seveda tudi stroški naraščati. V začetku je bilo zamišljeno, da se bo uprava Podpornega odseka vršila v župnijski pisarni Marijinega Oznanjenja v Ljubljani na podoben način, kakor se v župnijskih pisarnah na Viču in v Šiški opravljajo ondotne hranilnice in posojilnice. Toda provincialno predstojništvo frančiškanske provincije je že takoj drugo in tretje leto po ustanovitvi Podpornega odseka začelo zahtevati, da se uprava Podpornega odseka preseli drugam. In tako je bilo treba začeti misliti na lastno pisarno. Iskali smo primeren lokal v bližini samostana, tako da bi udje Podpornega odseka ne imeli predaleč, ko bi hoteli vplačevati svoje prispevke. In ker je Podporni odsek itak v najtesnejši zvezi s III. redom, ki ga vodijo frančiškani, zato je razumljivo, da smo si želeli dobiti potrebno pisarno kje v bližini frančiškanskega samostana. To se je posrečilo, ko je preč. g. provincial dr. p. Gvido Rant začel zidati Serafinski kolegij in Frančiškansko dvorano, kjer smo potem tudi za Podporni odsek dobili primerne prostore. Ti prostori so dani Podpornemu odseku v najem proti letni malenkostni odškodnini, tako da so isti ostali last frančiškanske provincije sv. Križa. V svrhu zmanjšanja provincialnega dolga pa je seveda Podporni odsek moral kriti stroške za zidavo teh prostorov v znesku din 239.200. Na prvi pogled se zdi ta vsota velika, toda če računamo dva prostora, katera sta odločena za Podporni odsek III. reda, in štirje kletni lokali za arhiv, tedaj vidimo, da stane mesečna najemnina približno din 1169, kar gotovo ni veliko za pisarno sredi mesta, ki je vrh tega še v neposredni bližini frančiškanskega samostana. Po dogodkih v zadnjih dveh letih lahko rečemo »Bogu hvala«, da je to vprašanje pisarne urejeno, ker bi se drugače Podporni odsek naenkrat znašel na cesti brez upa, da bi mogel v naglici najti kak primeren lokal za svoje poslovanje. Če bi ne imeli lastne pisarne, bi v tem oziru lahko takoj nastal največji nered.

Na kratko naj omenim še druge stroške, ki so naravno in nujno zvezani z vsakim pisarniškim poslovanjem.

Kjer je pisarna, tam mora biti tudi razsvetljava zlasti v zimskih dnevih, ko so dnevne ure svetlobe tako kratke. Električna razsvetljava znaša letno din 738.

Kakor vsaka soba, jer se dela, mora biti zakurjena, tako velja isto tudi o pisarni. V mrzli pisarni nihče ne bi mogel zdržati. Kurjava stane letno približno din 2.668.

Za vsako pisarno je nujno zvezana tudi pošta. Koliko dopisov je treba pošiljati, koliko denarnih pošiljk je treba vsak mesec točno razposlati, o tem bomo poročali točno še v eni prihodnjih številka. Jasno pa je, da pošta tega dela ne vrši zastonj.

Kjer je pisarna, je nujno potreben tudi telefon, brez tega si pisarne v mestu skoro ni mogoče misliti. Ali pa bi morali vzdrževati za take posle lastnega slugo, kar bi nas stalo še neprimerno več. Pristojbina za telefon je znašala leta 1939. din 1119. Letos bo znašala bržkone še nekaj več, ker se poleg drugih stvari dražijo tudi telefonske pristojbine.

Kjer je pisarna, tam so nujno potrebne tudi tiskovine in razni vzorci papirja. Če tudi skušamo dobiti iste po najnižji ceni, vendar nam jih nazadnje zastonj nihče noče dati. Tako so znašali stroški samo za tiskovine letno din 2.003.

Kjer je pisarna, tam je seveda nujno potreben tudi človek, ki v pisarni dela. Razumljivo je, da je treba tiste, ki so v pisarni uslužbeni tudi plačati, ker nihče ne more dandanes zahtevati, da bi kdo sedel osem ur dnevno v pisarni zastonj. Prvotno smo sicer mislili, da bi za pisarniške moči lahko dobili kake upokojene člane ali članice III. reda, toda izkazalo se je, da iz tega ni nič. Prvič manjka strokovno izobraženih ljudi in če niso v pisarni strokovno izobraženi ljudje, lahko nastane v poslovanju največji nered. Ker pa gre tu za denar ubogih, ki je trdo prislužen, je naravno, da mora biti največja točnost na mestu. Poleg tega pa je treba računati tudi s tem, da so že upokojenci člani ali članice III. reda, tudi če bi bili sposobni voditi pisarno, izčrpani od svojega dela, da bi težko mogli voditi pisarno v redu, kakor je treba. Ravnatelj pisarne, član III. reda, ki vrši poleg tega službo na direkciji drž. železnic, vrši svoje obveznosti v pisarni v svojem prostem času skozi vsa leta popolnoma zastonj.

Povsem razumljivo je potemtakem, da bo vsak član Podpornega odseka, ki bo začel prejemati svoje mesečne prispevke, v bodoče tudi dolžan nekaj prispevati za stroške pisarne. Koliko bo to znašalo in kdaj se bo to začelo, bo določil Upravni odbor Podpornega odseka.

Na vprašanje, zakaj nismo tega že od vsega početka povedali, lahko odgovorimo, da nam tedaj stroški pisarne nikakor niso mogli biti znani. Da bi pa zahtevali od članov Podpornega odseka prispevek za stroške pisarne, se nam ni zdelo ne pravično ne pošteno, ker kakor že zgoraj omenjeno Podporni odsek s početka sploh ni imel imena vrednih stroškov. Nihče pa tudi ni mogel računati s tem, da bodo v tako kratkem času nastopile razmere, ki so povzročile, kakor že zadnjič omenjeno, občuten padec novo vstopajočih članov Podpornega odseka, kar zna v doglednem času povzročiti potrebo nastavitve posebnega akviziterja za Podporni odsek III. reda. In tudi tega bo seveda treba plačati.

Novi naročniki: preč. g. Guzej Jurij: 3 izv. več, Pahor Franciška, Rovtar Marija, ga. Supan Ela, Zupanc Franciška.

In naj molijo za mrtve . . .

(Sv. Francišek As.)

Preč. g. Maks Ocvirk. V celjski bolnici je umrl dne 9. avg. upokojeni župnik iz Št. Andraža pri Velenju. Svoj pokoj je užival nekaj let v Šoštanju. Bil je izredno dobrega srca. Kar je imel, je vse sproti razdelil in je umrl kot siromak. Bil je izvrsten pevec in izboren pevovodja. V Št. Andražu se še zdaj pozna njegova šola in se bo še dolgo poznala, ko vam vse poje. V vseh letih svojega duhovniškega življenja si ni nakopal niti enega sovražnika. Bil je ljubezniv do vsakega. Blagi gospod naj v miru počiva!

V Ljubljani so umrli: (Od meseca januarja dalje) Kališ Franciška, Modic Ivana (50 let v III. redu), Nabernik Angela, Župan Jožefa, zaupnica (nad 50 let v III. redu), Dečman Jožef, Košir Marjeta, Nosan Fani, Očakar Marija, Trink Alojzija, Šešek Marija, Zupančič Marija, Kramar Marija, Stegnar Marija, Pitaro Alojzij, Stussiner Marija, Berlogar Ana, Žitnik Marija, Zobec Marija, Kladnik Helena (zadnji dve nad 50 let v III. redu), Arnež Helena, Presetnik Marjeta, Strah Uršula, Grebenc Marija, Štalcar Neža, Perhaj Marija, Zarnik Marija, Anžlovar Helena, Koren Katarina, Jordan Marija, Erzar Marjeta, Jankovič Katarina, Knez Marija in Vidmar Katarina.

V molitev se priporočata dve kamniški tretjerednici: Medmeš Marija iz Nevelj in Sušnik Terezija iz Mekinj.

DAROVI

Za tiskarno: 100 din: ga. Gabrijelčič, Brezje; 50 din: preč. g. Miklavčič Ivan, župnik v Idriji; 20 din: Zakrajšek Karolina; 10 din: Zorman Ernestina; po 5 din: Potočnik Marija, Ravšelj Ivana; 2 din: Loboda N.

Za franciškanske misijone: 33 din: preč. g. Miklavčič Ivan; 20 din: preč. g. Rihar Leopold; 12 din: Bauer Matilda.

Večja količina staniola darovana iz Dobrne pri Celju po preč. g. provizorju Lesjaku Dragotu.

Za kitajskega misijonarja: 538.50 din: Skupščina III. reda, Brežice (po p. Ernestu); 370 din: Skupščina III. reda, Maribor; 240 din: župni urad sv. Franciška, Šiška; 233 din: Gasperin Terezija, Železniki (nabrala pri tretjerednikih); 150 din: Žuntar Jožefa, Rečica ob Savinji; 100 din: Berčič Marija, Šk. Loka; 70 din: Seljak Marija, Žiri (nabrala pri tretjerednikih); 50 din: dve neimenovani; 40 din: Bizja Neža, Raka; po 20 din: Neimenovana, Bohinc Marija, Kovačič Marija, preč. g. Rihar Matej, župni urad, Ribno - Bled; po 15 din: Anderluh Marija, Dular Emilija, Tarmar Ivana, Zlindra Ana.

Za armado sv. Križa: 4 din: Kos Franciška.

Za kruh sv. Antona: 60 din: Neimenovani g. duhovnik.

ANTON SFILIGOJ

LJUBLJANA

Frančiškanska ulica, poleg frančiškanske cerkve

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, od din 8.— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške
potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.